

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И
ВОДОСТОПАНСТВО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА
ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА ПЕРИОДОТ **ЈАНУАРИ-ЈУНИ, 2021 ГОДИНА**

Дел. Бр. 02- 79/12

Датум: .09.07.2021 година

Место: Скопје

(м.п.)

Проф. д-р Зоран Чапуриќ

В.д. Директор

[функција / звање на раководител на инспекциска служба]

[потпис]

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И
ВОДОСТОПАНСТВО НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТА НА ДРЖАВЕН ИНСПЕКТОРАТ ЗА
ЗЕМЈОДЕЛСТВО ЗА ПЕРИОДОТ **ЈАНУАРИ-ЈУНИ, 2021 ГОДИНА**

Дел. Бр. 02- 79/12

Датум: .09.07.2021 година

Место: Скопје

(м.п.)

Проф.. д-р Зоран Шапуриќ

[име и презиме]

в.д. Директор

[функција / звање на раководител на инспекциска служба]

[потпис]

Содржина

I.	Резиме	3
II.	Управување со ризици	4
II.1.	Дефинирање на ризични области.....	6
II.2.	Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот	7
II.3.	Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик.....	7
II.4.	Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор	8
III.	Организација и раководење	9
III.1.	Правен статус на институцијата	9
III.2.	Раководство	9
III.3.	Надлежности.....	10
III.4.	Организациска структура.....	12
III.5.	Состојба со човечки ресурси	13
IV.	Инспекциски надзор.....	20
V.	Обука на инспекторите и административните службеници	35
VI.	Буџет и финансирање.....	39
VII.	Меѓународна соработка.....	39
VIII.	Други активности на инспекциската служба	40
VIII.1.	Начело на транспарентност и јавност.....	40
VIII.2.	Односи со медиумите.....	44
VIII.3.	Интернет страница	45
VIII.4.	Употреба и надградби на ИТ системите	46
VIII.5.	Иновации во работењето, унапредување и воведување на интерни процедури во инспекциската служба	46
VIII.6.	Соработка со други инспекциски служби и државни институции	47
VIII.7.	Соработка со бизнис заедницата и здруженија на потрошувачите	47
VIII.8.	Соработка со образовни и научни институции	47
VIII.9.	Проекти	47
IX.	Заклучоци и препораки	48

Преглед на табели и графикони

Дополнителна Табела 1 Преглед на бројот на административни службеници и помошно- технички лица	14
---	----

Дополнителна Табела 2 Преглед на бројот на систематизирани и пополнети работни места за инспектори и нивоа по вид - звање.....	15
Табела 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодieto, по вид, возраст и звање.....	17
Графикон 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодieto, по родова застапеност и возраст	18
Графикон 2 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодieto, по родова застапеност во %.....	18
Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодieto	19
Графикон 3 Планирани и извршени инспекциски надзори во однос на вкупниот број на надзори	22
Дополнителна Табела 3 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во I - полугодие за 2021 година	22
Графикон 4 Преглед на планирани инспекциски надзори во однос на донесени инспекциски мерки, и извршени надзори во однос на истите донесени мерки.....	24
Табела 3 Преглед на вкупниот број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори според вид во полугодieto, по региони и општини (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)	24
Дополнителна Табела 4 Преглед на планиран вкупен број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори со степен на реализација според вид во полугодieto (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)	28
Дополнителна Табела 4-1 Преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година по закони и реализација (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор).....	29
Дополнителна Табела 5 Преглед на планирани и реализирани надзори по вид за државен фитосанитарен инспектор и државен земјоделски инспектор за период Јануари-Јуни 2021 година	32
Дополнителна Табела 6 Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид за периодот Јануари-Јуни 2021 година, за Државен земјоделски инспектор, по закони.....	33
Дополнителна Табела 7 Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид за периодот Јануари-Јуни 2021 година, за Државен фитосанитарен инспектор, по закони.....	34
Дополнителна Табела 8 Преглед на реализирани обуки на инспектори и административните службеници во Државниот инспекторат за земјоделство во периодот Јануари-Јуни 2021 година	36
Дополнителна Табела 9 Преглед на буџетот на ДИЗ за 2021 година.....	39

I. Резиме

Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, согласно член 35 од Законот за инспекциски надзор (Сл. Весник на Република Северна Македонија бр. 102/19) и Правилник за формата и содржината на извештајот за работа на инспекциската служба за претходните шест месеци и на годишниот извештај за работа на инспекциските служби (Сл. Весник на Република Северна Македонија бр. 238/19), донесе **извештај за работа на Државниот инспекторат за земјоделство за периодот Јануари-Јуни, 2021 година** и истиот ги содржи следните поглавја:

Управување со ризици. Со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на вршење на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за земјоделство онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност, се започна со воспоставување на процесот на управување со ризик, согласно донесената „Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори“.

Организација и раководење. Прикажан е правниот статус на Државниот инспекторат за земјоделство, раководството, надлежностите, организациската структура и состојбата со човечките ресурси (структура на вработените, нови вработувања и пензионирања и број на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодieto), кои податоци се прикажани во табеларни прегледи.

Инспекциски надзор. Во извештајниот период Државниот инспекторат за земјоделство, своето работење го реализираше преку доследно спроведување на одредбите од законите и поблиските прописи од делокругот на работење на овој инспекциски орган, преку вршење на надзори и преземање на инспекциски мерки, кај сите субјекти, кои работаат во овие области, но секогаш навремено постапуваше и по доставените информации за одредени неправилности и злоупотреби, кога не се почитуваат одредбите од законите и поблиските прописи. Прегледот на вкупниот број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори според вид во полугодieto, по региони и општини е статистички прикажан во *Табела 3* (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор), како и дополнителни табеларни прегледи по закони со графички прикази на реализацијата на извештајниот период, а направени се дополнителни анализи, со кои се прикажува и реализацијата на годишниот план на инспекциската служба. Од вкупно планирани 18216 инспекциски надзори **во I - то полугодие од 2021 година се реализирани 22991 инспекциски надзори или 126,21% со тоа степенот на реализација е надминат.**

Обука на инспекторите и административните службеници. Во согласност со член 50, став (1) од Законот за инспекциски надзор и член 10, став (2) од Закон за државниот инспекторат за земјоделство, директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, донесе Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година со архивски број 02-136/5 од 15.09.2020 година и пречистен текст на истата со архивски број 02-439/4 од 04.05.2021 година, **поради донесување на нов закон, како и измени во делокругот на надлежности утврдени согласно одредбите на материјалниот закон.** Кај сите учесници (444 инспектори и административни службеници) присутни на вкупно 17 обуки одржани на 24 настани (по денови), дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и се постигнаа стратешките основи.

Буџет и финансирање. Извештајот за реализацијата на предлог буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година за Државниот инспекторат за земјоделство, е прикажан според главните категории на приходи и расходи.

Меѓународна соработка. Државниот инспекторат за земјоделство со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот, во 3 –трите поглавја: 11 - Земјоделство и рурален развој; 12 - Безбедност на храна ветеринарство и фитосанитарна политика и 13 - Рибарство. Во таа насока во изминатиот период Државниот инспекторат за земјоделство беше вклучен и активно учествуваше во спроведување на повеќе проекти финансирани од Светска Банка и ЕУ преку ИПА претпристапните инструменти, како еден од корисници заедно со другите органи.

Други активности на инспекциската служба. При вршење на работите Инспекторатот ги почитува начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон и информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма на граѓаните им се достапни на новата страна (<http://diz.gov.mk>). Заради широкиот спектар на законски овластувања и надлежности при своето работење Инспекторатот соработуваше со бизнис заедницата, здруженија на потрошувачите, образовни и научни институции и сите чинители кои можат да придонесат со своите активности за зголемување на транспарентноста. Државниот инспекторат за земјоделство има потреба од софтверската апликација која треба да овозможи автоматизирање на деловните процеси и работните активности на инспекторите.

Заклучоци и препораки. Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор. Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, при остварување на месечните планови за работа на инспекциската служба за I-полугодие, 2021 година.

II. Управување со ризици

Со цел да се воспостави рамка во која ќе се вгради и ќе се развива управувањето со ризици во самиот процес на вршење на инспекциски надзор, односно насочување на ресурсите на Државниот инспекторат за земјоделство онаму каде ризикот за сериозни неправилности е најголем, а при тоа користејќи минимум потребно ниво на интервенција за да се обезбеди усогласеност, се започна со воспоставување на процесот на управување со ризик, согласно донесената „Методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори“ (*архивски број 02-633/2 од 25.08.2020 година*).

Законската рамка која се регулира во секторите за инспекциските надзор опфаќа широк спектар на закони и подзаконски акти со кои се уредува организацијата, надлежностите и постапката на вршење на надзор од страна на секој инспектор во Инспекторатот. Се идентификуваат периодично законските обврски, субјектите кои при вршењето на дејностите не се придржуваат кон законската регулатива и презема мерки за нивно санкционирање и санирање на повредите на законските процедури.

Заради тоа, управувањето со ризици е од исклучителна важност и претставува составен дел од секојдневното работење на Државниот инспекторат за земјоделство. Тоа подразбира воспоставување ефикасен систем на внатрешни контроли, кои треба да се

засноваат на: идентификување на ризици и проценка, утврдување на степен на ризици при планирањето на инспекциските надзори, проценка на нивната веројатност и ефект/влијание, следење и оценка за ризиците, како и утврдување на соодветни внатрешни мерки за контролирање на ризици при спроведување, односно извршувањето на инспекциските надзори.

Управувањето со ризиците овозможува: донесување поквалитетни одлуки, подобро предвидување и оптимизирање на расположливите средства и ресурси, согледување на приоритетите, како и избегнување на идните проблеми кои можат да се појават при реализацијата на поставените цели.

Целта на управувањето со ризик е да ги доведе ризиците во Инспекторатот на прифатливо ниво со спроведување на мерки кои ќе ја ублажат веројатноста за настанување на ризикот и влијанието на реализацијата на ризик. Ризиците се природен дел од секојдневните активности и не може да се избегнат, но може само да бидат управувани. Тоа значи дека треба да се утврди одредено ниво на "прифатлив ризик" за секој конкретен случај во анализата. Прифатлив ризик е степенот на ризик што раководството е подготвено да го прифати во постигнувањето на своите цели.

Според „Правилникот за елементите на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекциски надзор врз основа на проценката на ризик („ Службен весник на Република Северна Македонија" бр.247/2019), елементите за проценка на ризик се: тежината на штетните последици и веројатноста за случување на штетните последици. Со Методологијата за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори се пропишува начинот на проценка на ризик, преку идентификација на специфичните ризици во надлежност на контролата од страна на Државниот инспекторат за земјоделство и мерењето на степенот на ризиците, а со цел ефективно и ефикасно планирање на обемот и зачестеноста на надзорот над субјектите во областа на земјоделството.

Месечните планови за инспекциски надзор е важна алатка во управувањето со надзорот, бидејќи ги распоредува ограничените ресурси на Државниот инспекторат за земјоделство со цел да постигне максимални ефекти во спречувањето на неправилностите и минимизирање на штетите. Изработката на месечните планови во извештајниот период во најголем дел се засноваа врз проценката на ризиците. Квалитетот на извршувањето на плановите е во директна корелација со квалитетот на проценката на ризиците.

Врз основа на горенаведеното, извршена е проценка на очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој инспекциски сектор одделно во Државниот инспекторат за земјоделство, при што се лоцирани сензитивните точки по закони (проценка на ризици за неприменување на прописите) каде Инспекторатот при вршење на инспекциски надзор обрна поголемо внимание, при што проценката беше извршена врз основа на долгогодишното вршење на инспекциски надзор во изминатите години, односно редовното вршење на инспекциски надзор по закони и области. Како основ при изготвување на плановите во извештајниот период се податоци земени од годишниот план, за што се изготвувани месечни планови од областите за кои е надлежен Инспекторатот, законската регулатива и сл. Оттука, произлегува дека проценката на ризиците е извршена врз основа на два вида влезни информации за проценка на влијанието на ризикот и проценка на веројатноста за појавување на ризикот.

Врз основа на тоа, е дадена проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој сектор одделно по закони по кои постапува секторот.

II.1. Дефинирање на ризични области

Предметот на инспекциски надзор се врши врз основа на веќе дефинирани ризични области во земјоделството врз основа на одредени **критериуми**. Со вршење на квалитетни, ефикасни и ефективни инспекциски надзори се намалува ризикот од многу аспекти како на пример:

- Од страна на Државните фитосанитарни инспектори во континуитет се вршеа инспекциски надзори во делот на пласирање на пазар и одржлива употреба на фитофармацевтските производи со намалување на ризиците и влијанијата на нивната употреба врз здравјето на луѓето, животните и животната средина и следење и принципите на интегрирана заштита на растенијата согласно *Законот за фитофармација*, со цел да се констатира фактичка состојба, дали субјектите на надзорот ги употребувале фитофармацевтските производи според наведеното во одобрението, односно дали наведените производи биле употребувани на отворено или во затворен простор. Исто така, при спроведување на инспекциските надзори и во случаи кога не е утврдена неправилност во однос на употребата на производите се информираат субјектите (вклучително и земјоделските аптеки кои ги пласираат на пазар) на инспекцискиот надзор за новите ограничувања на употреба на наведените производи со цел избегнување на неправилности во иднина (**РИЗИК 2** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај трговците со земјоделски репроматеријали (увозници, дистрибутери и трговци на мало и големо на производи за заштита на растенијата) и (**РИЗИК 1** - Загрозување на здравје на луѓето, при употреба (апликација) фитофармацевтски производи (производителите на примарни земјоделски производи).
- Имплементацијата на Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2021 година, а постапувајќи по *Законот за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата* (**РИЗИК 2** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај трговците со земјоделски репроматеријали (увозници, дистрибутери и трговци на мало и големо на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и семе и саден материјал).
- Согласно дефинираните ризични области во I полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори согласно *Законот за земјоделство и рурален развој*, кај откупувачи на земјоделски култури: тутун, ориз, грозје, градинарски култури, со цел исполнување на законските обврски од страна на инспектираните субјекти и идентификување на нерегистрирани откупувачи, како и следење на фактичка состојба кај физички лица пред сè во однос на задолжителната употреба на единствениот идентификациски број на земјоделското стопанство (ИДБР) во регистрите формирани согласно закон и пријава на промените, од каде се следат новите субјекти каде е можно да се детектираат и нови нерегистрирани откупувачи (**РИЗИК 3** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај откупувачи на примарни земјоделски производи).
- Имплементација на Мониторинг Програмата за фитосанитарна политика за 2021 година, при здравствени прегледи кои се вршат во производните региони и

граничните премини, се со цел утврдување на присуството или отсуството на штетни организми, заради веројатноста од можни ризици од штетни организми и тоа: кај семенски и меркантилен компир, градинарски култури, овошни видови, винова лоза и тутуни Програмата за спроведување на мониторинг во областа на производство, преработка, складирање, дистрибуција, употреба и сообразност на производите за заштита на растенијата и резидуи од производи за заштита на растенијата во производи од примарно земјоделско производство за 2021 година, а постапувајќи по Законот за здравјето на растенијата (**РИЗИК 4** -Загрозување на некое добро, во смисла на негово оштетување или уништување, кај увозници на растенија, растителни производи и други објекти и предмети).

- Согласно дефинираните ризични области во I полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори, над користење на државно земјоделско земјиште спротивно на Закон за земјоделско земјиште (**РИЗИК 5** - Загрозување на некое добро, во смисла на негово оштетување или уништување, кај корисници на државно земјоделско земјиште).
- Согласно дефинираните ризични области во I полугодие се вршеа засилени инспекциски надзори, во поглед на заштита и чување на државните риболовни води од бесправен риболов и риболовни кражби над риболовните води согласно Закон за рибарство и аквакултура (**РИЗИК 6** - Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај концесионери за стопанисување со рибите во риболовните води).

II.2. Извори на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот

Државниот инспекторат за земјоделство изворите на информации и податоци за идентификување и утврдување на ризикот досега ги користи врз основа на вршење на инспекциски надзор, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица на бесплатниот телефонски број, информации од здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, врз основа на добиените резултати од различни мониторинг програми, информации од други надлежни инспекторати, податоци од интерни регистри.

Врз основа на анализирање и утврдувањето на **РИЗИК 6 (Уништување на некое добро или ограничување, односно спречување на остварување на право или интерес, кај концесионери за стопанисување со рибите во риболовните води, критериумите за утврдување на ризикот)**, произлезе потребата од координирани инспекциски надзор со други инспекциски служби и органи на управата (од страна на координативното работно тело формирано од страна на Влада на Република Северна Македонија за преземање на мерки и активности за контрола и следење на состојбата со риболовот и заштита на водите и рибите во Охридското Езеро).

II.3. Следење на работата на инспекциски служби и проценка на ризик

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот. Според степенот, ризикот може да биде **низок, среден и висок**. Проценката на ризик вклучуваше анализа, управување и известување за ризикот и започна да се спроведува според методологија за проценка на ризик.

Одредени ризици, а особено оние поврзани за здравјето, безбедноста и околината кои се со висок ризик беше оправдано поголемо ниво на мониторинг и навлегување во проверките на субјектите на надзор. Други пак, ризици беа едноставни технички неправилности и истите не оправдуваа трошење на време и средства за да се пронајдат, а поради кои би се занемариле други посериозни неправилности.

Фокусирањето кон ризиците се применуваше во одредувањето на тоа колку често треба да се врши надзор на субјектите. Субјектите за кои е веројатно дека се усогласени со правилата поретко беа контролирани, од оние кои работат во поризичен сектор или пак кај кои биле утврдени значајни неправилности во минатото.

Даден е преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-на застапеност на ризик за I-полугодие, 2021 година по закони, и тоа, планирани се вкупно 945 редовни инспекциски надзори од кои со висок ризик 139 (14.7%) , среден ризик 545 (57.67%) и низок ризик 261 (27.61%).

Реализација на планираните редовни инспекциски надзори е вкупно 901 редовни инспекциски надзори од кои со висок ризик 136 (15.09%) , среден ризик 560 (62.15%) и низок ризик 205 (22.75%).

Инспекцискиот надзор е заснован на проценка на ризикот и ја има следната реализацијата за извештајниот период, според степенот на ризик:

- висок ризик реализирани се вкупно 97.84 %,
- среден ризик реализирани вкупно 102.75 % и
- низок ризик реализирано 78.54 % или вкупна реализација 95.34%.

Истото е прикажано по закони во *Дополнителна Табела 4-1 Преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година по закони и реализација.*

II.4. Критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор

Државниот инспекторат за земјоделство како појдовни „критериуми за идентификување на субјекти“ се служеше со емпириски наоди од претходно извршените инспекциски надзори во изминатиот период како и регистрите (од областа на земјоделството) кои се водат во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство: *Фитосанитарната управа, Управата за семе и саден материјал и организационите единици во министерството: Сектор за лозарство, винарство и овоштарство, Сектор за земјоделство, Сектор за регистрација и управување со земјоделско земјиште.*

За правилна проценка на ризикот и управување со истиот, потребна е соодветна база на податоци, од која ќе можат редовно да се црпат податоци за анализа на ризик. Исто така, потребно е организациско екипирање на Одделение за управување со ризик во Инспекторатот.

Како критериуми за дефинирањето на ризичните подрачја се земени: број на идентификувани и изречени инспекциски мерки во областа, висина на изречените прекршочни/ кривични казни, фреквенција на повторување на прекршоците кај субјекти во дадените области, сложеноста на инспекцискиот надзор и влијание врз здравјето на луѓето и растенијата.

Државниот инспекторат за земјоделство, врши редовни инспекциски надзори и истите ги планира во месечните планови за работа користејќи ги регистрите од Министерство (МЗШВ).

Покрај планираните субјекти за надзор земени од регистрите инспекторите вршеа голем број на инспекциски надзори над нерегистрирани правни субјекти и физички лица, а извршените надзори ги евидентираат во РЕГ- 6 РИИ (регистар на инспекциски надзори), како вонредни (ненајавени) инспекциски надзори согласно ЗИН.

Координативното работно тело формирано од Влада на Република Северна Македонија преземаа мерки и активности за контрола и следење на состојбата со риболовот и заштита на водите и рибите во Охридското езеро, преку заеднички координативни мерки на сите кои директно се вклучени во процесот на заштита на Охридското езеро и тоа: АХВ, Охридската капетанија, Општина Охрид, МВР Езерска полиција и Државниот инспекторат за земјоделство.

Важно е да се напомене дека Државниот инспекторат за земјоделство врши инспекциски надзори и истите ги планира во месечните планови за работа преку регистри од Министерство (МЗШВ).

Покрај планираните субјекти за надзор земени од регистрите инспекторите вршеа голем број на инспекциски надзори над нерегистрирани правни субјекти и физички лица, а извршените надзори ги евидентираат во месечните/шестмесечните извештаи за работа, како вонредни (ненајавени) инспекциски надзори согласно ЗИН.

III. Организација и раководење

III.1. Правен статус на институцијата

Државниот инспекторат за земјоделство до декември 2013 година беше орган во состав на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство со надлежност врз донесувањето на Законот за Државен инспекторат за земјоделство и подзаконските акти кои произлегуваат од него. Од декември 2013 година со донесувањето на *Законот за изменување и дополнување на законот за државниот инспекторат за земјоделство (Службен Весник на Република Македонија бр. 164/13 година)*, Државниот инспекторат за земјоделство е со својство на правно лице, има сопствена буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија, самостојно спроведува постапки за вработување согласно со Закон и одлучува за правата и обврските од работен однос.

III.2. Раководство

Државниот инспекторат за земјоделство, работите од својата надлежност ги извршува преку:

- директорот на Инспекторатот, кој го именува и разрешува Владата на Република Северна Македонија,
- државните инспектори за земјоделство и државните фитосанитарни инспектори,
- стручната служба во Инспекторатот и
- рибочувари на државни риболовни води (рибочувари).

III.3. Надлежности

Државниот инспекторат за земјоделство (ДИЗ) е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство.

Инспекторатот врши и инспекциски надзор согласно Законот за забрана и спречување на вршење на нерегистрирана дејност.

Инспекторатот во својата надлежност е овластен да врши инспекциски надзор преку контроли и прегледи на:

- 1) земјоделското земјиште, земјоделски посеви и насади;
- 2) производство и промет на производи за заштитата на растенија;
- 3) производство и промет на семенски и саден материјал;
- 4) производство и промет на ѓубриња;
- 5) производство и промет на квалитет на храна за животни;
- 6) евиденција на приплоден и друг добиток, преглед на земјоделскиот имот, на објекти и опрема при држење на добитокот, врши преглед на исхраната, утврдува земјоделска инфраструктура, врши надзор на држењето на пчели и пчеларски ред за испаша, водење на матични книги и обележувања, го утврдува исполнувањето на критериумите за производство, потекло на добитокот и надзор на прометот на добитокот и приплодниот материјал, како и надзор над работата на одобрените институции и одгледувалишта на пчелни матици;
- 7) производство, промет и улов на риби;
- 8) генетски модифицирани организми;
- 9) радионуклиди во храна за животни, растенија и семенски материјал;
- 10) производство и промет на афион;
- 11) производство и промет на органски производи;
- 12) производство и промет на вино;
- 13) производство и промет на тутун;
- 14) производство и промет на цвеќе и декоративни растенија;
- 15) пасишта;
- 16) правни и физички лица за добивање на финансиска поддршка во земјоделството;
- 17) настанати полски штети;
- 18) опремата и простории каде што се врши преработка и доработка на земјоделски производи;
- 19) земјоделска механизација, техника и транспортни средства;
- 20) процесите на преработка и доработка во сите фази, се до финалниот производ;
- 21) зоните чувствителни на нитрати и наводнување и одводнување;
- 22) спроведување на препораките за добра земјоделска пракса;
- 23) просториите за чување и одржување на земјоделските производи и
- 24) деловни простории, книги, исправи, материјали во електронска форма, документација која се води и чува во електронски медиуми, а на барање да се изработат во писмена форма која мора веродостојно да ја потврдува електронската форма, службени регистри и други јавни бази на податоци и друга документација преку која се остварува увид во извршувањето на законите и поблиските прописи.

Инспекторатот, покрај горенаведеното, согласно „Закон за Државниот инспекторат за земјоделство“ („Службен весник на РМ“ бр. 20/09, 53/11, 164/13, 43/14, 33/15, 88/15, 149/15, 39/16, 172/16 и 83/18), „Закон за квалитетот на земјоделските производи“ („Службен весник на РМ“ бр. 140/10, 53/11, 55/12, 106/13, 116/15, 149/15, 39/16 и 150/21), „Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија“ („Службен весник на РМ“ бр. 39/06, 89/08, 171/10, 53/11, 55/11 – пречистен текст, 69/13, 187/13, 43/14, 151/14 - пречистен текст, 129/15, 39/16, 71/16, 83/18 и

122/21), „Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата“ („Службен весник на РМ“ бр. 27/14, 154/15, 39/16 и 150/21), „Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи“ („Службен весник на РМ“ бр. 98/19, 27/20 и 56/21), „Закон за виното“ („Службен весник на РМ“ бр. 50/10, 53/11, 6/12, 23/13, 106/13, 188/13, 149/15, 39/16, 172/16, 70/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 235/19) и „Закон за сточарството“ („Службен весник на РМ“ бр. 7/2008, 116/10, 23/13, 149/15, 39/16 и 122/21), овластен да врши инспекциски надзор на правни и физички лица преку контрола на квалитетот и прегледи на пратките од увоз, извоз, производство, откуп, промет на земјоделски производи, семе и саден материјал, цвеќе и декоративни растенија, производи за заштита на растенија, вино и производи од вино и грозје, енолошки средства, јаки алкохолни пијалоци, ѓубриња, тутун и тутунски производи, органски производи, гмо, храна за животни, приплоден добиток, сперма од добиток, јајце клетки, ембриони.

Инспекторатот врши и **фитосанитарна контрола** на пратки од растенија, растителни производи и други објекти и предмети и фитофармацевтски производи, како и утврдување за исполнување на условите за издавање на фитосанитарен сертификат, фитосанитарен сертификат за реекспорт и пасоши за растенијата.

Инспекторатот постапува по барања од правни и физички лица за проверување и утврдување на исполнување на условите за производство и **откуп на земјоделски производи** и тутун, како и за утврдување на исполнување на условите за регистрација на откупни пунктови, винарски визби, рибници, пломбирање на мрежи.

За извршените контроли на квалитет, Инспекторатот издава **уверение за квалитет – сертификат**.

Правните и физички лица се должни да поднесат барање до Инспекторатот и во истото да дадат точни податоци со комплетна документација за потребната контрола.

Контролите на квалитет на пратки од увоз се вршат на место на истовар, а за пратки за внатрешен промет и за извоз се вршат на местото на утовар. Местото на истовар, односно утовар, мора да биде наведено во транспортниот документ.

Правните и физичките лица не смеат да пуштат во промет пратки од увоз без уверение за квалитет - сертификат, додека за пратките за извоз и внатрешен промет уверение за квалитет - сертификат се издава на нивно барање.

Царинската управа нема да дозволи, спроведе увозна постапка доколку претходно не е поднесено барање за издавање на уверение за квалитет - сертификат од правно или физичко лице - трговец поединец.

Инспекторот е должен во рок од три работни дена од денот на добиените резултати од земените мостри да издаде уверение за квалитет - „сертификат“.

Рибочуварите ги чуваат државните риболовни води кои не се дадени на концесија за риби од бесправен риболов и риболовни крајби.

При контролата рибочуварот има право од лицата кои ловат риба од брег и од пловен објект, како и од лицата кои се наоѓаат во непосредна близина на риболовната вода:

- да побара документ за лична идентификација,
- да врши преглед на средствата со кои лицето дошло до риболовната вода,
- да побара легитимација и дозвола за вршење риболов согласно со Законот за рибарство и аквакултура и
- да ги одземе привремено риболовните средства и уловената риба доколку утврди неправилности.

При чувањето рибочуварот составува записник и доколку констатира неправилност привремено ги одзема риболовните средства и риба за што издава потврда за привремено одземени риболовни средства и риба, а одземените риболовни средства и риба со целокупната документација ги доставува до инспектор (*изготвена е интерна процедура за работа на рибочуварите во одделението за физичка заштита на риболовни води со арх. бр. 01-549/1 од 18.06.2021 година*).

Во рамките на работењето на Државниот инспекторат за земјоделство функционира и **EXIM системот - едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти**, (www.exim.gov.mk), проект на Владата на Република Северна Македонија, и истиот овозможува одобрување на поднесените барања за дозволи и издавање на дозволите од извршените контроли на пратките.

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство при спроведување на постапката за одобрување на барање за увоз се издава **лиценца 1005 - Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри при увоз на пратки од растително потекло и лиценца 1009 - Влезен документ за репродуктивни животни и приплоден материјал при увозна постапка.**

Нема промени во полугодieto во поглед на надлежностите на Државниот инспекторат за земјоделство, кој е основан согласно Законот за организација и работа на органите на државната управа, а својата организација, надлежности, овластувања, постапки и сл. ги врши согласно Законот за Државниот инспекторат за земјоделство и други материјални закони.

III.4. Организациска структура

Со цел подобро управување на Инспекторатот, подобро разбирање на улогите на вработените во инспекторатот, полесно вршење на координација, контрола и комуникација во работењето, Државниот инспекторат за земјоделство во својата систематизација има предвидено 6-шест сектори и тоа:

1. Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поделско производство. Во состав на овој сектор се 4 одделенија и тоа:

- 1.1. Одделение за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата,
- 1.2. Одделение за физичка заштита на риболовни води,
- 1.3. Одделение за инспекциски надзор од областа на сточарството со пчеларството и
- 1.4. Одделение за инспекциски надзор од областа на земјишната политика со поделски култури.

2. Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми и вино со лозарство со 3 одделенија и тоа:

- 2.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производите за заштита на растенија и квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата,
- 2.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на цвеќе и генетски модифицирани организми и
- 2.3 Одделение за инспекциски надзор од областа на вино со лозарство.

3. Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун и тутунски производи и квалитет на земјоделски производи има четири одделенија и тоа:

- 3.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој,
- 3.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на органското производство,
- 3.3 Одделение за инспекциски надзор од областа на тутунот и тутунските производи и

3.4 Одделение за инспекциски надзор од областа на квалитетот на земјоделски производи.

4. Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика со две одделенија и тоа:

4.1 Одделение за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика на граничен премин и

4.2 Одделение за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика во внатрешноста на државата.

Во Државниот инспекторат за земјоделство покрај 4 инспекторски сектори постојат и 2 сектори за административна и правна поддршка и тоа:

5. Сектор за проекти и административна поддршка на директорот во кој има три одделенија и тоа:

5.1 Одделение за проекти,

5.2 Одделение за административна поддршка на директорот и

5.3 Одделение за анализа на ризик.

6. Сектор за логистика и техничка поддршка, правни работи, планирање и обработка на податоци во кој има четири одделенија и тоа:

6.1 Одделение за правни работи,

6.2 Одделение за планирање и обработка на податоци,

6.3 Одделение за информатички технологии и

6.4 Одделение за јавни набавки.

Во Државниот инспекторат за земјоделство, надвор од секторите, се формирани следните одделенија:

1. Одделение за управување со човечки ресурси,

2. Одделение за внатрешна ревизија,

3. Одделение за финансиски прашања

4. Одделение за внатрешна контрола и

5. Одделение за EXIM - едношалтерски систем за дозвола за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти.

III.5. Состојба со човечки ресурси

Државниот инспекторат за земјоделство во почетокот на 2021 година имаше вкупно 152 вработени, вклучувајќи го директорот на инспекторатот. Државниот инспекторат за земјоделство заклучно со 30.06.2021 година брои вкупно **162 вработени, вклучувајќи го директорот на инспекторатот** (реализирани работни места од **71.87 %**).

Донесен е нов Правилник за ситематизација на работните места со арх. знак бр. 04-222/1 од 23.02.2021 година, каде настапиле промени во систематизирани работни од вкупно 82 на 78 систематизирани работни места - административни, врз основа на која ситематизација во моментот заклучно со 30.06.2021 година, пополнети се вкупно 42 работни места или **53 % реализација на работните места**.

На сметка на намалувањето (од вкупниот број - 4) на бројот на систематизирани работни места - административни службеници е зголемен број на систематизирани работни места - инспектори за вкупно 4-четири со тоа е задржан вкупниот број од 224 на работни места во Државниот инспекторат за земјоделство.

Од страна на раководното лице во институцијата (директорот), им е обезбедено вреднување на соодветниот степен на образование во основната компонента на плата - дел на плата за степен на образование, за вкупно **3 - три помошно-стручните административни службеници**, од **ниво Г03 во ниво В04** промени реализирани согласно законската обврска на член 8 од Законот за административни службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 142/16, 11/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија бр. 275/19 и 14/20), кои се стекнале со стручни квалификации за повисоко ниво на работно место.

Истот така, врз основа на член 4 став 10 од Закон за преземање на административни службеници вработени преку К-5 програма во министерството за политички систем и односи меѓу заедниците („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 302/2020) и врз основа на Планот за преземање на нераспределени административни службеници преку програмата К-5 усвоен на 40-та седница на Влада на Република Северна Македонија, одржана на 19.01.2021 година, како и врз основа Законот за административни службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 142/16, 11/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија бр. 275/19 и 14/20) има извршено превземање **за вкупно 2 – две лица на ниво Г04 – помлад референт** (Дополнителна Табела 1 Преглед на бројот на административни службеници и помошно-технички лица).

Дополнителна Табела 1 Преглед на бројот на административни службеници и помошно-технички лица

Ниво	Систематизирани работни места	Промени во систематизирани работни места со Правилник за систематизација на работните места со арх. знак бр. 04-222/1 од 23.02.2021 година	Пополнети работни места заклучно со 30.06.2021 со Промени во I полугодие 2021	Промени во I полугодие 2021	Согласно ЗИН од администрација во инспектори
A01	0	0	0	0	0
B01	0	0	0	0	0
B02	2	2	0	0	0
B03	0	0	0	0	0
B04	13	13	5	0	0
V01	20	20	9	0	-2
V02	11	9	3	0	-1
V03	2	3	1	0	-1
V04	21	20	14	3	-5
G01	3	3	2	0	0
G02	0	0	0	0	0
G03	6	3	3	-3	0
G04	4	5	5	2	0
Вкупно	82	78	42	2	-9
Помошно – технички лица					
A2 Возач	1	0	0	0	0

Во I полугодие за 2021 година, во Државниот инспекторат за земјоделство инспектори кои имаат лиценца за инспектор и кои имаат надлежност да вршат надзори се 2-ца Б2 - главни инспектори, 3-тројца - Б4 - виши инспектори, 94 инспектори, 3-самостојни инспектор и 3- В4 - помлади инспектори, или **вкупно 105 инспектори** од двата вида (1-инспектор со решение за суспензија не е прикажан во Табела бр. 1).

Образложение: **Државен земјоделски инспектор**: Инспектор В1 (Благоја Шурдовски) е прикажан во Табела 1 - Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во

полугодието, по вид, возраст и звање, како формално активен, Но истиот нема извршено надзори во I полугодие 2021 година, а во извештајниот период се стекна и со право за пензија (25.03.2021 година).

Во инспекциските сектори во почетокот на 2021 година започна со реализација на годишниот план со **вкупно 105 инспектори** (1-инспектор со решение за суспензија не е прикажан во Табела бр. 1) од кои 56 се од видот државни инспектори за земјоделство, додека 49 се државни фитосанитарни инспектори (*Табела 1 - Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодието, по вид, возраст и звање*).

Промени во на I полугодие 2021 година кај инспекторите се следни: заминување на **1 - еден инспектор** - државен земјоделски инспектор (ниво B1), поради стекнување право за пензија (*Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодието*).

Заклучно со **30.06.2021 година**, сите промени и вкупно **119 пополнети работни места** или **82.06 % реализација на работните места**, се прикажани во дополнителна табела 2 - *Преглед на бројот на систематизирани и пополнети работни места за инспектори и нивоа по вид – звање*.

Дополнителна Табела 2 Преглед на бројот на систематизирани и пополнети работни места за инспектори и нивоа по вид – звање

Ниво	Систематизирани работни места	Промени во систематизирани работни места со Правилник за систематизација на работните места со арх. знак бр. 04-222/1 од 23.02.2021 година	Пополнети работни места	Нови инспектори I полугодие/Согласно ЗИН од администрација во инспектори
A01	0	0	0	0
B01	0	0	0	0
B02	4	4	2	0
B03	0	0	0	0
B04	12	12	3	0
B01	113	111	100	2
B02	6	6	5	1
B03	3	3	1	1
B04	3	9	8	5
G01	0	0	0	0
G02	0	0	0	0
G03	0	0	0	0
G04	0	0	0	0
Вкупно	141	145	119	9

Наградување и унапредување

Во овој извештаен период, нема наградено и унапредено инспектори и административни службеници.

Во извештајниот период (април 2021 година) се спроведе постапките за пополнување на слободно работно место за инспектор согласно член 41 став 1 точка 4) преземање на административен службеник во инспекциска служба, на работно место во иста категорија и ниво, согласно со Законот за административни службеници за **вкупно 9- девет вработени** (6-шест инспектори со лиценца и 3 – три без лиценца за инспектор) и тоа по ниво/вид:

- В1- советник фитосанитарен инспектор, В2- самостоен инспектор за земјоделство, В3- помошник инспектор за земјоделство, В4- помлад фитосанитарен инспектор и В 4- помлад инспектор за земјоделство, за кои е извршено планирање на инспекциски надзори за следниот период кој започнува од 01.07.2021 година за **вкупно 5 - пет.**

- Кандидати за инспектори по ниво/вид: В1 - советник инспектор за земјоделство, В 4 - помлад инспектор за земјоделство и В4 - помлад инспектор за земјоделство следат интерактивни обуки (април- јули 2021 година), заради стекнување со лиценца, се **вкупно 3 - три.**

- В4- помлад фитосанитарен инспектор има извршено активности во извештајниот период **вкупно 1 - еден инспектор.**

Пријавени неправилности

Во извештајниот период во Уписникот за предмети по преставки и предлози кои се води во Државниот инспекторат за земјоделство евидентирани се вкупно 1 – една преставка за работата на инспектор. Државниот инспекторат за земјоделство до сега нема пропишано процедура за водење на евиденција за бројот на пријавени неправилности за работата на инспекторите преку бесплатниот телефонски број, електронски адреси, писма и сл.

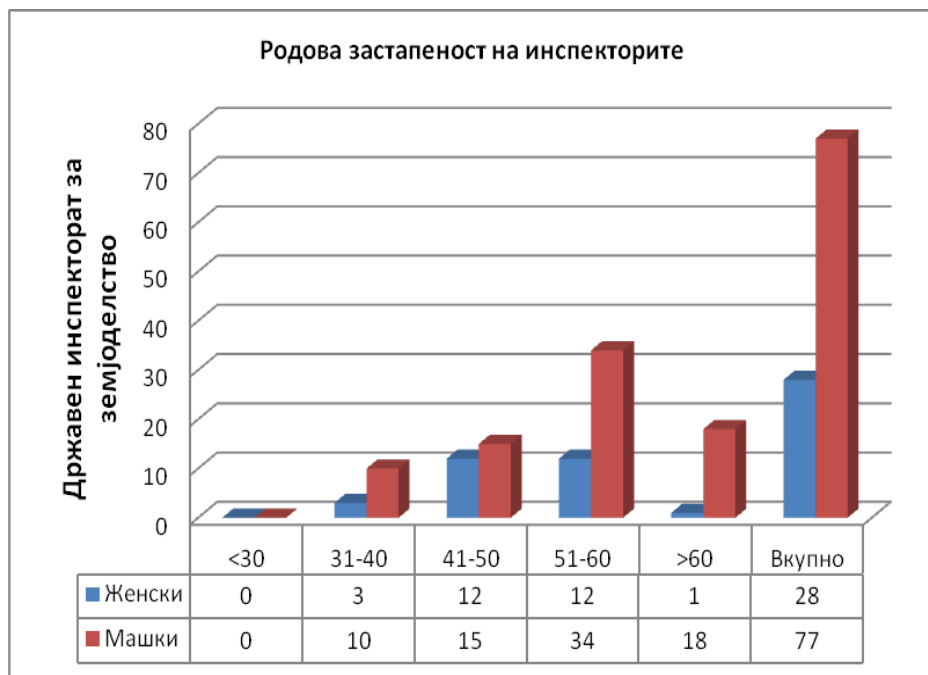
Интегритет

Во I - полугодие на 2021 година поднесени се вкупно 3 барања за утврдување на дисциплинска одговорност и поведени се вкупно 3 дисциплински постапки, против 2- двајца државни земјоделски инспектори (1 – отфрлена, 1- писмена опомена и 1- парична казна во висина од 30% од висината на едномесечниот износ во траење од 3 месеци) по Закон за административни службеници.

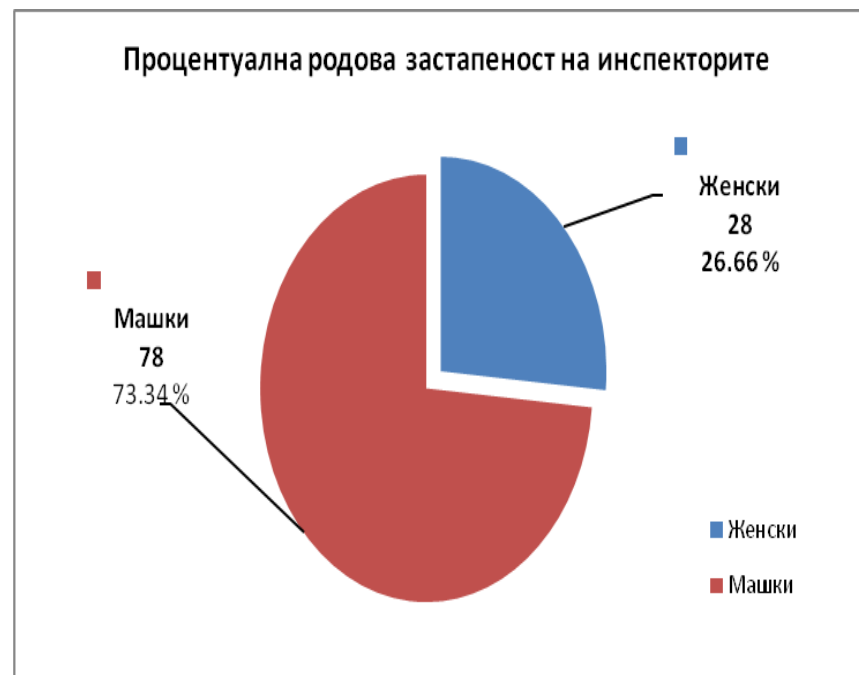
Табела 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодieto, по вид, возраст и звање

Вид	Државен земјоделски инспектор						Државен фитосанитарен инспектор						Вкупно инспектори					
Ниво-Звање/Возраст	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно
Б1 – генерален инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2 – главен инспектор	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Б3 – пом. главен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4 – виш инспектор	0	0	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	3
В1 – советник инспектор	0	5	17	19	8	49	0	8	7	22	8	45	0	13	24	41	16	94
В2 – самостоен инспектор	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	2	0	0	1	1	1	3
В3 – помошник инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В4 – помлад инспектор	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	2	0	0	1	1	1	3
Вкупно	0	5	20	22	9	56	0	8	7	24	10	49	0	13	27	46	19	105

Графикон 1 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодие, по родова застапеност и возраст

Графикон 2 Преглед на бројот на инспектори кои вршеле инспекциски надзор во полугодие, по родова застапеност во %

Табела 2 Преглед на нови вработувања и пензионирања на инспектори во полугодие

Вид	Државен земјоделски инспектор			Државен фитосанитарен инспектор			Вкупно инспектори		
	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика
Б1 – генерален инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б2 – главен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б3 – пом. глав. инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Б4 – виш инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В1 – советник инспектор	0	1	-1	0	0	0	0	1	-1
В2 – самостоен инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В3 – помошник инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
В4 – помлад инспектор	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	0	1	-1	0	0	0	0	1	-1

IV. Инспекциски надзор

Државниот инспекторат за земјоделство како појдовни „критериуми за идентификување на субјекти“ се служеше со наодите од извршените инспекциски надзори во изминатиот период како и регистрите (од областа на земјоделството) кои се водат во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Инспекцискиот надзор се заснова според степенот на сложеноста на инспекцискиот надзор, а согласно Одлуката за утврдување на коефициенти на сложеност на инспекцискиот (архивски број 02-1369/1 од 30.11.2018 година), донесена од страна на директорот на Инспекторатот.

Фитосанитарните инспектори, своите инспекциски контроли ги вршеше, врз основа на надлежностите кои произлегуваат од Законот за здравјето на растенијата, Законот за фитофармација, Законот за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата и Законот за семе и саден материјал на земјоделски растенија, како и донесените подзаконски акти, што вклучува и реализација на Програмата за фитосанитарната политика во 2021 година, кои вклучуваат спроведување на здравствени прегледи и земање на примероци од растенија, растителни производи од производните региони и граничните премини, како и земање примероци од фитофармацевтски производи и со цел утврдување на резидуи од фитофармацевтски производи во примарните земјоделски производи

Државните инспектори во Државниот инспекторат за земјоделство постапуваа и по донесени програми и тоа:

Имплементацијата на Програмата за мониторинг во областа на производството, преработката, складирањето, дистрибуцијата, употребата и сообразноста на ѓубрињата, биостимулаторите и подобрувачите на својствата на почвата за 2021 година („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 12/21), ја координира Фитосанитарната управа, а мострите ги земаа Државниот инспекторат за земјоделство, преку државните инспектори за земјоделство, додека лабораториските анализи ги спроведува акредитирани лаборатории, постапувајќи по Законот за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата.

Со донесување на новиот Законот за финансиска поддршка за намалување на последиците предизвикани од корона вирусот врз производството, откупот на грозје и винската индустрија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 290/20), како и Правилникот за образецот за утврдување на податоци за производители на винско грозје, образецот за утврдување податоци за извезено вино и образецот за утврдување податоци за извезено винско грозје („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 293/20), согласно своите надлежности Државниот инспекторат за земјоделство тековно врши контроли во винарските визби кои имаат вршено откуп на винско грозје согласно COVID програмата.

Инспекторатот работите од својата надлежност ги извршува и преку, рибочувари на државни риболовни води, кои ги чуваат државните риболовни води кои не се дадени на концесија за риби од бесправен риболов и риболовни крајби, за што од нивна страна во периодот јануари - јуни 2021 година, се извршени вкупно 64 контроли на различни локации на езерата. За извршените контроли од страна на рибочуварите се составени записници, а за

констатираните неправилности изадени се вкупно 33 потврди за провремено одземен риболовни средства и истите со целокупната документација се доставени до надлежен инспектор кој постапува по истите согласно Законот за рибарство и аквакултура и Кривичниот законик. Сите активности се внесуваа во соодветни документи - прилози пропишани со интерната процедура, за работа на рибочуварите во (арх. бр. 01-549/1 од 18.06.2020 година). Рибочуварите се вклучени и во извршување на активностите на Координативното работно тело за контрола, надзор и следење на состојбата со риботовот и заштитата на рибите во Охридското Езеро, формирана со заклучок на Влада на Република Северна Македонија.

Во I- првото полугодие од 2021 година:

Во I- то полугодие од 2021 година е извршено планирање за вкупно 18216 инспекциски надзори од кои: 945 редовни инспекциски надзори, 203 контролни и 17068 вонредни инспекциски надзори.

Во I- то полугодие од 2021 година вкупно се извршени 22991 инспекциски надзори и тоа: **15186 инспекциски надзори** од страна на државните инспектори за земјоделство и **7805 инспекциски надзори** од страна на државните фитосанитарни инспектори, за кои се составени записници, со одреден степен на сложеност, од кои: **901 редовни** инспекциски надзори, **255 контролни** и **21835 вонредни** инспекциски надзори.

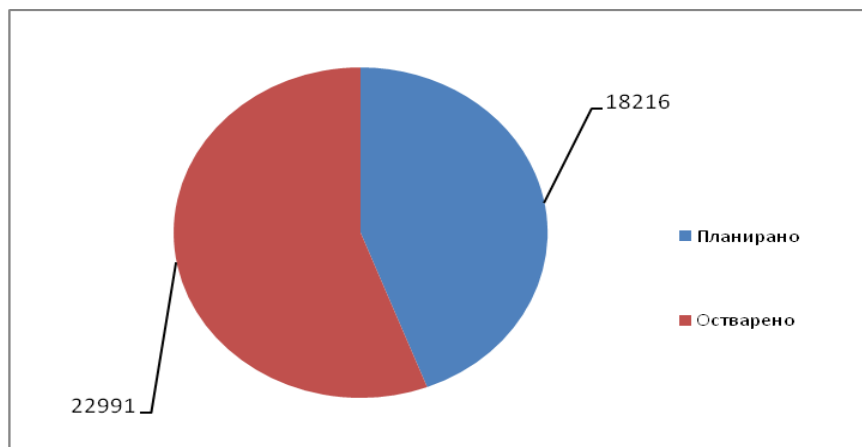
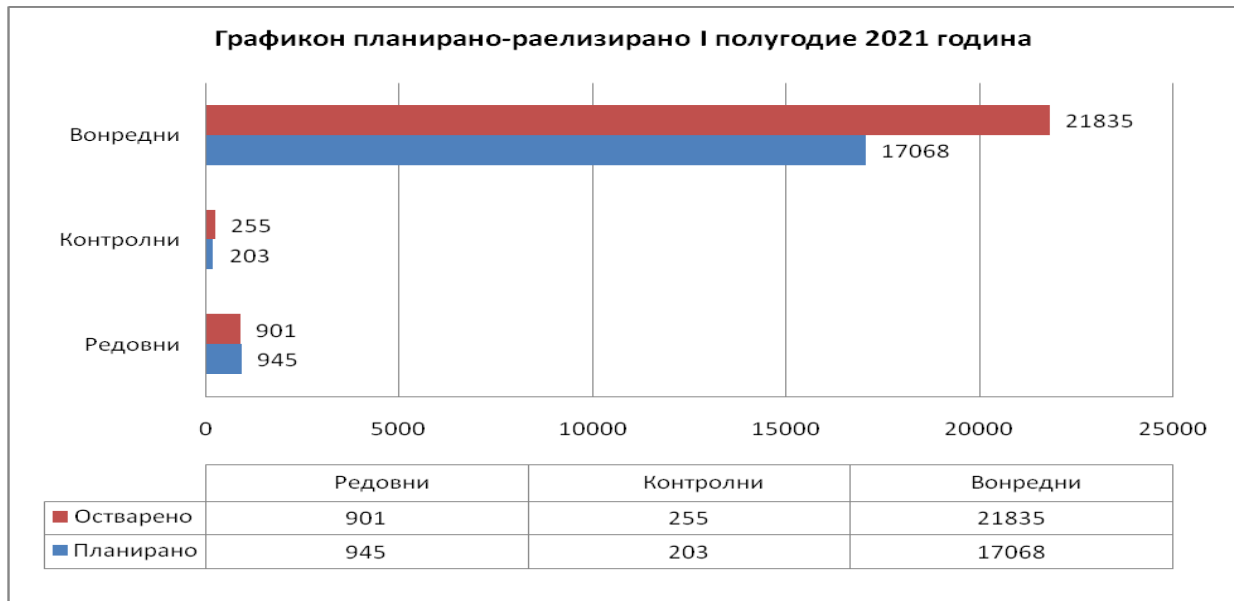
Од вкупно планирани 18216 инспекциски надзори во I- то полугодие од 2021 година се реализирани 22991 инспекциски надзори (редовни, контролни, вонредни) или реализацијата е 126,21% со тоа степенот на реализација е надминат.

Во извештајниот период имаме намален степен на реализација кај редовните надзори, а за сметка на тоа се укажа потреба за зголемување на бројот на вонредните и контролните инспекциски надзори, со тоа се постигна степенот на горенаведената реализацијата во извештајниот период, односно истиот е надминат за 126,21%.

Државни земјоделски инспектори	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
	Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
План I- полугодие -2021	945	17068	203	18216	289
Извршување I- полугодие -2021	901	21835	255	22991	373
Разлика I- полугодие -2021	-44	4767	52	4775	84
% на реализација на I полугодие	95.34392	127.9294586	125.615764	126.2132	129.0657

Графикон 3 Планирани и извршени инспекциски надзори во однос на вкупниот број на надзори

Дополнителна Табела 3 Преглед на планираните и остварени инспекциски надзори во I -полугодие за 2021 година

	Планирано	Остварено	%
Вкупно инспекциски надзори	18216	22991	126.21322
Редовни	945	901	95.343915
Контролни	203	255	125.61576
Вонредни	17068	21835	127.92946

- Редовни инспекциски надзори

Извршено беше планирање на вкупниот број на редовни инспекциски надзори според вид во I -полугодие за 2021 година, по региони и општини, при што планирани беа вкупно 945 редовните инспекциски надзори како минимум за секој инспектор за период и **реализирани вкупно 901 редовни инспекциски надзори**.

Степенот на **реализација од 95,34 % за планираните редовните инспекциски надзори**, се должи на зголемениот бoroј донесените уредби за превентивните мерки кои ги донесе Владата на Република Северна Македонија за спречување на ширењето на вирусот КОВИД 19.

- Вонредни инспекциски надзори

Најголем број од вонредните инспекциски надзори се извршени од областите кои припаѓаат на: Закон за здравјето на растенијата (5568), Закон за виното (5712) и Закон за квалитет на земјоделски производи (4874) или **вкупно 70,26 %** од вкупниот број надзори припаѓаат на овие три области (16154).

Од планираните 17068 вонредни инспекциски надзори, вкупно се **извршени 22991 вонредни инспекциски надзори**, со тоа степенот на реализација на вонредните надзори е надминат со **реализација од 127.92 %**, со оглед да овие надзори невозможно е точно да бидат предвидени, бидејќи нивниот голем број е поврзан со издавање на сертификати, уверенија и мониторинг програми, согласно надлежноста во соодветните области.

- Контролни инспекциски надзори

По спроведувањето на инспекцискиот надзор и во зависност од утврдената фактичка состојба, се применуваа конкретни инспекциски мерки (издавање решенија со опомена, наредба, забрана, издавање на прекршочни платни налози, поведување на прекршочни и кривични постапки и др.) во согласност со законите, и за таа цел **планирани се вкупно 203 контролни инспекциски надзори**, за што во извештајниот период, по изминување на рокот за отстранување на констатираните неправилностите и применетите инспекциски мерки, се **реализирани вкупно 255 контролни инспекциски надзори**. Степенот на **реализација е 125.61%**, и според бројот на изречени инспекциски мерки (вкупно 208 решение), по кој следи контролен инспекциски надзор, сметаме дека овој број е соодветен на бројот на контролни инспекциски надзори.

- Инспекциски мерки (неправилности)

Бројот на донесени **инспекциски мерки изнесува 373** во овој период и во однос на планираните инспекциски надзори (18216) имаат учество од 2,04 %, а во однос на извршените (22991) има 1,62 % учество. Извршена беше проценка за очекуваната состојба во областа на инспекциски надзор од аспект на ризиците за неприменување на прописите за секој инспекциски сектор одделно во Државниот инспекторат за земјоделство, при што беа лоцирани сензитивните точки по закони каде инспекторатот, при вршење на инспекциски надзор во I -полугодие за 2021 година требаше да обрне големо внимание. Според видот на инспекциската мерка се издадени вкупно **(208) решение**, а останатите припаѓаат на издадени прекршочни **платни налози (107), барања за сторен прекршок (42),** како и **(16) кривични пријави**.

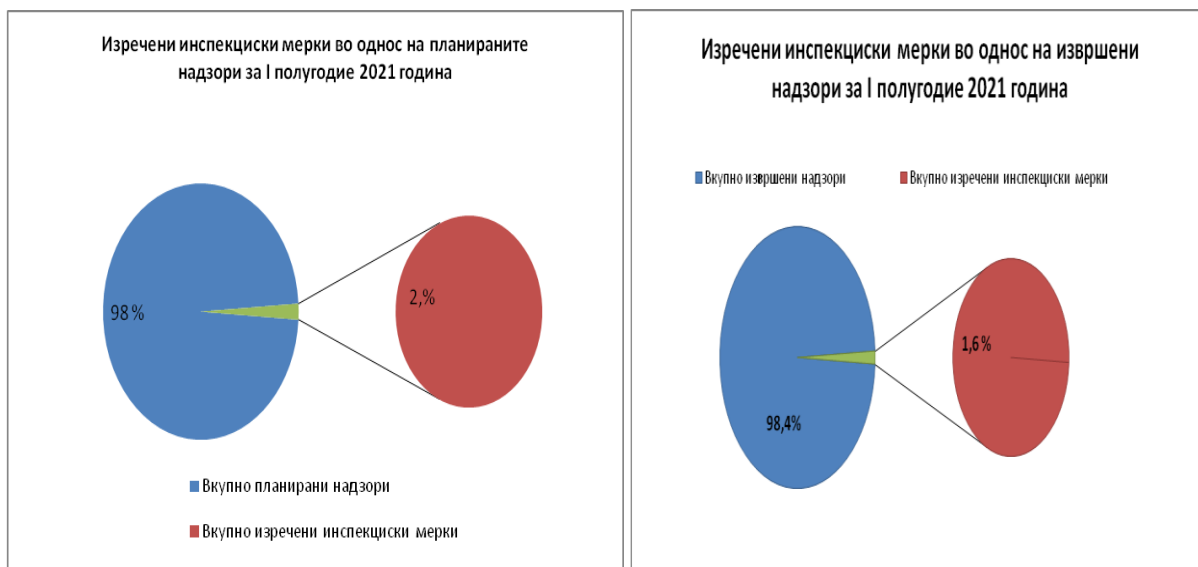
За овој период, беа **предвидени 289** како минимален број на квантитативни цели (планирани откривања на неправилности по ризични области), иако од **досегашното искуство се покажа дека нивното планирање е неефикасно и во конкретниот случај тоа се докажа како такво и реализацијата на инспекциски мерки (373) е 129,06 %**, и со тоа сметаме дека пред се делува субјективно при изборот на областа на која ќе се акцентира инспекциската мерка и во најголем број на случаеви предвидените откривања и претпоставените инспекциски мерки не се реализираат по дадениот план, односно најголем број на преземени инспекциски мерки произлегуваат од реализираните вонредните инспекциски надзори

Проценката беше извршена врз основа на стекнатата пракса при долгогодишното вршење на инспекциски надзор во минатото во областите за кои е надлежен инспекторатот,

законската регулатива и сл. изворите на информации и податоци за идентификување настанување на ризичните области досега ги користеше врз основа на вршење на инспекциски надзор, претставки, пријави, дојави од правни и физички лица, бесплатниот телефонски број, информации од здруженија, медиуми, заклучоци на Влада на Република Северна Македонија, врз основа на добиените резултати од различни мониторинг програми, информации од други надлежни инспекторати и сл.

Графички приказ на број на планирани надзори во однос на донесени инспекциски мерки, и извршени надзори во однос на истите донесени мерки.

Графикон 4 Преглед на планирани инспекциски надзори во однос на донесени инспекциски мерки, и извршени надзори во однос на истите донесени мерки

Ако се земе во предвид Годишниот план за работа на Државниот инспекторат за земјоделство за 2021 година, во кој беа испланирани вкупно **18216 инспекциски надзори**, а извршени се вкупно 44891 инспекциски надзори од страна на инспекторите во ДИЗ, за што видливо е дека дојде **до надминување на степенот на реализација и тој изнесува, 126,21% или по вид на надзор степенот на реализација е 95,34 % (редовени надзори), 127,92% (вонредни надзори) и 125,61 % (контролни надзори), додека степенот на реализацијата е 129,06 % на планираните неправилности.**

Табела 3 Преглед на вкупниот број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори според вид во полугодие, по региони и општини (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
	Вардарски регион	124	5697	2	5823	50
1	Велес	25	181	0	206	6

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
2	Градско	7	602	2	611	3
3	Демир Капија	8	111	0	119	3
4	Кавадарци	30	3480	0	3510	27
5	Лозово	3	234	0	237	2
6	Неготино	11	459	0	470	0
7	Росоман	12	369	0	381	2
8	Свети Николе	27	247	0	274	7
9	Чашка	1	14	0	15	0
	Источен регион	168	2473	40	2681	103
10	Берово	15	82	3	100	3
11	Виница	12	118	1	131	2
12	Делчево	32	646	6	684	12
13	Зрновци	4	10	3	17	3
14	Карбинци	12	59	1	72	2
15	Кочани	32	270	17	319	47
16	Македонска Каменица	3	34	1	38	1
17	Пехчево	4	26	1	31	1
18	Пробиштип	17	139	0	156	0
19	Чешиново	12	107	2	121	25
20	Штип	25	982	5	1012	7
	Југозападен регион	105	872	14	991	36
21	Вевчани	1	1	0	2	0
22	Дебар	20	113	1	134	0
23	Дебарца	2	7	0	9	0
24	Кичево	13	83	5	101	7
25	Македонски Брод	6	23	0	29	14
26	Охрид	31	238	2	271	6
27	Пласница	0	0	0	0	0
28	Струга	30	379	6	415	7
29	Центар Жупа	2	28	0	30	2
	Југоисточен регион	77	2983	18	3078	31
30	Богданци	4	264	2	270	6
31	Босилово	14	455	1	470	1
32	Валандово	10	353	2	365	7
33	Василево	7	215	0	222	0
34	Гевгелија	5	643	5	653	7
35	Дојран	2	22	1	25	1
36	Конче	0	29	0	29	0
37	Ново Село	5	137	2	144	3
38	Радовиш	5	48	0	53	1

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
39	Струмица	25	817	5	847	5
	Пелагониски регион	104	2381	40	2525	34
40	Битола	20	732	1	753	4
41	Демир Хисар	1	30	0	31	0
42	Долнени	6	117	1	124	1
43	Кривогаштани	12	62	2	76	3
44	Крушево	3	127	9	139	2
45	Могила	1	67	1	69	3
46	Новаци	0	0	0	0	0
47	Прилеп	41	460	26	527	6
48	Ресен	20	786	0	806	15
	Полошки регион	52	950	4	1006	7
49	Боговиње	2	9	0	11	3
50	Брвеница	7	55	2	64	2
51	Врапчиште	6	34	0	40	0
52	Гостивар	15	71	1	87	1
53	Желино	4	59	0	63	0
54	Јегуновце	4	489	1	494	1
55	Маврово и Ростуша	2	5	0	7	0
56	Теарце	1	9	0	10	0
57	Тетово	11	219	0	230	0
	Североисточен регион	93	2119	83	2295	88
58	Кратово	7	104	0	111	1
59	Крива Паланка	21	876	25	922	17
60	Куманово	42	1032	57	1131	64
61	Липково	3	14	0	17	0
62	Ранковце	18	88	1	107	6
63	Старо Нагоричане	2	5	0	7	0
	Скопски регион	178	4360	54	4592	24
64	Аеродром	10	102	2	114	0
65	Арачиново	6	24	1	31	0
66	Бутел	16	365	4	385	0
67	Гази Баба	49	2397	11	2457	3
68	Ѓорче Петров	6	72	0	78	0
69	Зелениково	3	0	0	3	0
70	Илинден	15	213	4	232	1
71	Карпош	7	64	2	73	4
72	Кисела Вода	18	275	6	299	7
73	Петровец	14	267	6	287	4
74	Сарај	1	151	0	152	2

Ред.Бр.	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
		Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
75	Сопиште	3	22	0	25	0
76	Студеничани	6	78	0	84	0
77	Центар	18	191	18	227	2
78	Чаир	3	8	0	11	1
79	Чучер-Сандево	2	130	0	132	0
80	Шуто Оризари	1	1	0	2	0
ВКУПНО		901	21835	255	22991	373

инспектор по вид	Вид на надзор				Вкупно надзори	Вкупно неправилности
	I - полугодие 2021	Редовни надзори	Вонредни надзори	Контролни надзори		
земјоделски	I - полугодие 2021	572	14462	152	15186	271
фитосанитарен		329	7373	103	7805	102
Вкупно		901	21835	255	22991	373

Дополнителна Табела 4 Преглед на планиран вкупен број на откриени неправилности и спроведени инспекциски надзори со степен на реализација според вид во полугоднето (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

Државни земјоделски инспектори	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
	Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
План за 2021 година	1156	19736	339	21231	458
План месец 1,2,3,4,5,6-2021	581	9862	169	10612	229
Реализација месец 1,2,3,4,5,6-2021	572	14462	152	15186	271
Разлика во I полугодие 2021 месец 1,2,3,4,5,6-2021	-9	4600	-17	4574	42
Разлика (План ГП-План I полугодие) за следното II полугодие 2021	-575	-9874	-170	-10619	-229
% на реализација на I полугодие	98.45095	146.6436828	89.9408284	143.1021	118.34061

Државни фитосанитарни инспектори	Вид на надзор			Вкупно надзори	Вкупно неправилн.
	Редовен надзор	Вонред. надзор	Контрол. надзор		
План за 2021 година	710	14415	119	15244	119
План месец 1,2,3,4,5,6-2021	364	7206	34	7604	60
Реализација месец 1,2,3,4,5,6-2021	329	7373	103	7805	102
Разлика во I полугодие 2021 месец 1,2,3,4,5,6-2021	-35	167	69	201	42
Разлика (План ГП-План I полугодие) за следното II полугодие 2021	-346	-7209	-85	-7640	-59
% на реализација на I полугодие	90.38462	102.3175132	302.9411765	102.6433	170

Вкупна % на реализација на I полугодие за двата вида инспектори во ДИЗ	95.34392	127.9294586	125.6157635	126.2132	129.06574
---	-----------------	--------------------	--------------------	-----------------	------------------

Дополнителна Табела 4-1 Преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година по закони и реализација (за вид Државен земјоделски инспектор и Државен фитосанитарен инспектор)

Прилог 1

Табеларен преглед на планирани редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година и закони

јануари - јуни 2021						
Ред.бр	Закон	Шифра на закон	ПЛАН ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2021 година			
			Редовен	Висок	Среден	Нисок
Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско						
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	115	1	86	28
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	35	6	17	12
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	23	1	10	12
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	63	2	57	4
Вкупно			236	10	170	56
пчеларство, земјишната политика со поледелско производство						
1	Закон за сточарството	ЗСТ	19	3	11	5
2	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	63	10	21	32
3	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	5	0	3	2
4	Закон за пасишта	ЗП	19	2	1	16
5	Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции	ЗКОДПС	4	0	0	4
6	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	88	26	26	36
Вкупно			198	41	62	95
растенија, квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на						
1	Закон за виното	ЗВИ	15	1	9	5
2	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	75	8	61	6
3	Закон за квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБГБПС	57	4	52	1
Вкупно			147	13	122	12
Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика						
1	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	9	3	5	1
2	Закон за фитофармација	ЗФФ	71	21	36	14
3	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	284	50	151	83
			0			
			0			
			0			
Вкупно			364	74	192	98
			945	139	545	261

14.71	57.67	27.619
Висок	Среден	Нисок

Прилог 1

Табеларен преглед на реализирани редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година и закони

јануари - јуни 2021							
Ред.бр	Закон	Шифра на закон	Вид на надзор	РЕАЛИЗАЦИЈА ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2021 година			Реализација на редовен надзор по закон и
			Редовен	Висок	Среден	Нисок	Вкупно
Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун							
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	109	1	93	15	109
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	32	6	16	10	32
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	25	1	13	11	25
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	66	2	60	4	66
Вкупно			232	10	182	40	232
земјишната политика со поделско производство							
1	Закон за сточарството	ЗСТ	19	3	11	5	19
2	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	62	10	21	31	62
3	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	5	0	3	2	5
4	Закон за пасишта	ЗП	19	2	1	16	19
5	Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции	ЗКОДПС	4	0	0	4	4
6	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	88	26	26	36	88
Вкупно			197	41	62	94	197
квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски							
1	Закон за вино	ЗВИ	15	1	9	5	15
2	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	74	8	60	6	74
3	Закон за квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБГБСП	54	4	49	1	54
Вкупно			143	13	118	12	143
Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика							
1	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	0	0	0	0	0
2	Закон за фитофармација	ЗФФ	64	25	31	8	64
3	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	259	47	161	51	259
4	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	2	0	2	0	2
5	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	2	0	2	0	2
6	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	2	0	2	0	2
Вкупно			329	72	198	59	329
			901	136	560	205	901

15.09	62.19	22.75
Висок	Среден	Нисок

Прилог 1

Табеларен преглед на разликата на редовни инспекциски надзори со %-процент на застапеност според степен на ризик за I-полугодие, 2021 година и закони

јануари - јуни 2021

Ред.бр	Закон	Шифра на закон	РАЗЛИКА ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2021 година				Разлика
			Редовен	Висок	Среден	Нисок	
Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско							
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	-6	0	7	-13	-6
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	-3	0	-1	-2	-3
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	2	0	3	-1	2
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	3	0	3	0	3
Вкупно			-4	0	12	-16	-4
земјишната политика со поделско производство							
1	Закон за сточарството	ЗСТ	0	0	0	0	0
2	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	-1	0	0	-1	-1
3	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	0	0	0	0	0
4	Закон за пасишта	ЗП	0	0	0	0	0
5	Закон за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции	ЗКОДПС	0	0	0	0	0
6	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	0	0	0	0	0
Вкупно			-1	0	0	-1	-1
растенија, квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на							
1	Закон за виното	ЗВИ	0	0	0	0	0
2	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	-1	0	-1	0	-1
3	Закон за квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБГБПС	-3	0	-3	0	-3
Вкупно			-4	0	-4	0	-4
Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика							
1	Закон за семени и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	-9	-3	-5	-1	-9
2	Закон за фитофармација	ЗФФ	-7	4	-5	-6	-7
3	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	-25	-3	10	-32	-25
4	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	2	0	2	0	2
5	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	2	0	2	0	2
6	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	2	0	2	0	2
Вкупно			-35	-2	6	-39	-35
			-44	-3	15	-56	-44

97.84	103	78.54	95.3439
Висок	Среден	Нисок	

Спроведените инспекциски надзори (**22991**) се извршени од вкупно **105 инспектори**, кои постојано или периодично вршеа инспекциски надзори во полугодieto, и при тоа како просечен број на записници по инспектор во полугодieto е добиена вредност од **219 записници**, или по инспектор во месец просечен број на записници **изнесува 36.49**, додека на ден за просечен број на записници е добиена вредност од **1.84 по инспектор**.

Планирани од 01.01.2021 до 30.06.2021 година			Извршени од 01.01.2021 до 30.06.2021 година			Просечен број на записници по инспектор	Просечен број на записници по месец на инспектор	Просечен број на записници на ден/по инспектор
Редовни	Контролни	Вонредни	Редовни	Контролни	Вонредни			
945	203	17068	901	255	21835	219	36.49	1.84
Вкупно			18216			22991		

- Извештај за извршени фитосанитарни прегледи на граничен премини и место на натовар

Од страна на Државните фитосанитарни инспектори на 11-единаесет гранични премини и 9-деветте места на утовар извршени се вкупно 34.377 инспекциски контроли на производи, од кои 17.052 производи при увоз, на 12.093 производи при извоз, на 3.488 производи при провоз (транзит) и на 1.744 производи при реекспорт. Во I- полугодие 2021 година извршени се фитосанитарни прегледи на 25.937 пратки од земјоделски и шумски производи, дрвен материјал, семе и саден материјал при увоз, извоз, провоз (транзит) и реекспорт (табеларен приказ со прегледи за периодот од 01.01–30.06.2021 година).

Извештај за направени прегледи по гранични премини и места на утовар		
вкупно прегледи на производи	34.377	
производи при увоз	17.052	
производи при извоз	12.093	
производи при провоз (транзит)	3.488	
производи при реекспорт	1.744	
видови на производи кои се изразени во единечна мера (t), (m³) или (број)		
производи – во тежина	468.786,996	
дрвен материјал - во количина	48,923,75	
саден материјал - во броја	9.169,353	
видови на ѓубрива при увоз	производи	во (t) / (l)
НПК	851	19.826,199
КАН	145	3.498,903
Суперфосфат	3	51,433
Уреа	182	4.458,115
Амониум нитрат	398	11.247,629
МАП 12-52-0	7	158,110
Калиев хлорид	3	53,411
Фолијарни ѓубрива	7	87,297
Течни минерални ѓубрива	81	447,195
Органско ѓубриво	32	466,500
производи за заштита на растенијата при увоз	производи	во (t) / (l)
Инсектициди	63	200,105
Фунгициди	104	571,875
Хербициди	52	341,272

Извештај за увезени пратки на земјоделски производи за I– полугодие 2021 година преку EXIM системот

Закон за квалитетот на земјоделски производи	Опис	овошје	зеленчук	храна за животни	премикси	жита и ориз
	ЕМ	кг	кг	кг	кг	кг
	Количина	42,319,584.67	20,866,872.22	43,086,630.50	7,063,395.00	21,879,230.00
	број на пратки	1922	1718	1320	346	193
	Опис	сончоглед	преработки	кафе	кикирики	
	ЕМ	кг	кг	кг	кг	
	Количина	473,079.45	4,600,854.00	2,711,508.75	1,827,317.50	
	број на пратки	30	401	131	85	
Закон за семенски и саден материјал на земјоделски растенија	Опис	семенски материјал	саден материјал	мицелиум		
	ЕМ	кг	броја	кг		
	Количина	6,413,548.71	4,921,236	1,627,590.00		
	број на пратки	248	176	65		
Закон за виното	Опис	вино	производи од винско грозје и алкохол	додатоци за вино		
	ЕМ	л	л	кг		
	Количина	101,103.62	950,283.50	20,079.00		
	број на пратки	55	251	4		
Закон за тутун и тутунски производи	Опис	тутун	тутунски производи			
	ЕМ	кг	броја			
	Количина	1,699,163.00	911,090.26			
	број на пратки	87.00	134			
Закон за државен инспекторат за земјоделство	Опис	цвеќе и декоративни производи				
	ЕМ	броја				
	Количина	2,257,064				
	број на пратки	270				
Закон за сточарство	Опис	репродуктивни животни и приплоден материјал				
	ЕМ	броја				
	Количина	1,005,580				
	број на пратки	55				
Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	Опис	ѓубрива				
	ЕМ	кг				
	Количина	42,076,524.71				
	број на пратки	1481				

Дополнителна Табела 5 Преглед на планирани и реализирани надзори по вид за државен фитосанитарен инспектор и државен земјоделски инспектор за период Јануари-Јуни 2021 година

инспектор по вид	Вид на надзор							Планирани Вкупно надзори	Реализирани вкупно надзори	Планирани Вкупно неправилности	Реализирани неправилности
	I полугодие 2021	Планирани Редовни надзори	Реализирани редовни надзори	Планирани Вонредни надзори	Реализирани вонредни надзори	Планирани Контролни надзори	Реализирани контролни надзори				
земјоделски	I полугодие 2021	581	572	9862	14462	169	152	10612	15186	229	271
фитосанитарен	I полугодие 2021	364	329	7206	7373	34	103	7604	7805	60	102
Вкупно	I полугодие 2021	945	901	17068	21835	203	255	18216	22991	289	373
% реализација	I полугодие 2021		95.34392		127.9295		125.6158		126.2132		129.0657

Дополнителна Табела 6 Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид за периодот Јануари-Јуни 2021 година, за Државен земјоделски инспектор, по закони

ПЛАНИРАНИ РЕДОВНИ ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОРИ ПО ЗАКОНИ ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2021 ГОДИНА				РЕАЛИЗИРАНИ I- полугодие 2021 година по вид на надзор					РАЗЛИКА I- полугодие 2021 година	По вид на изречена инспекциска мерка- неправилности				
Ред.б р	Закон	Шифра на закон	Редовен надзор	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Неправилности		решенија	Платни налози	Барања	Кривични	Вкупно
1	Закон за земјоделство и рурален развој	ЗЗРР	115	109	436	5	550	13	-6	6	4	3	0	13
2	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	35	32	1220	53	1305	11	-3	1	7	3	0	11
3	Закон за органско земјоделско производство	ЗОЗП	23	25	90	1	116	1	2	1	0	0	0	1
4	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	63	66	3366	22	3454	1	3	1	0	0	0	1
5	Закон за сточарството	ЗСТ	19	19	39	0	58	0	0	0	0	0	0	0
6	Закон за рибарство и аквакултура	ЗРА	63	62	398	12	472	93	-1	14	33	31	15	93
7	Закон за вршење на земјоделска дејност	ЗВЗД	5	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0
8	Закон за пасишта	ЗП	19	19	43	6	68	15	0	11	4	0	0	15
9	Закон за опојни дроги и психотропни супстанции	ЗКОДПС	4	4	13	0	17	0	0	0	0	0	0	0
10	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	88	88	302	26	416	96	0	47	46	2	1	96
11	Закон за виното	ЗВИ	15	15	5694	3	5712	11	0	4	6	1	0	11
12	Закон за фитофармација	/	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	0	0
13	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски растенија	ЗССМЗР	76	74	603	14	691	19	-2	15	3	1	0	19
14	Закон за квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБЃБПСР	56	54	1307	9	1370	10	-2	10	0	0	0	10
15	Закон за државен инспекторат за земјоделство	ЗДИЗ	0	0	948	1	949	1	0	0	0	1	0	1
16	Закон за инспекциски надзор	ЗИН	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Закон за безбедност на храната	ЗБХ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно 1+2-+3 сектори земјоделски			581	572	14462	152	15186	271	-9	110	103	42	16	271

Дополнителна Табела 7 Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид за периодот Јануари-Јуни 2021 година, за Државен фитосанитарен инспектор, по закони

ПЛАНИРАНИ РЕДОВНИ ИНСПЕКЦИСКИ НАДЗОРИ ПО ЗАКОНИ ЈАНУАРИ-ЈУНИ 2021 ГОДИНА				РЕАЛИЗИРАНИ I- полугодие 2021 година					РАЗЛИКА I- полугодие 2021 година	По вид на изречена инспекциска мерка- неправилности				
Ред.б р	Закон	Шифра на закон	Редовен надзор	Редовен	Вонреден	Контролен	Вкупно	Неправилнос ти		решенија	Платни налози	Барања	Кривични	Вкупно
1	Закон за семенски и саден материјал за земјоделски	ЗССМЗР	9	0	37	3	40	2	-9	2	0	0	0	2
2	Закон за фитофармација	ЗФФ	68	64	139	9	212	8	-4	4	4	0	0	8
3	Закон за здравјето на растенијата	ЗЗР	287	259	5219	90	5568	91	-28	91	0	0	0	91
4	Закон за квалитет и безбедност на ѓубриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата	ЗКБЃБПС	0	0	274	1	275	1	0	1	0	0	0	1
5	Закон за земјоделско земјиште	ЗЗЕЗ	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
6	Закон за земоделство и рурален развој	ЗЗРР	0	2	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0
7	Закон за тутун и тутунски производи	ЗТПТСП	0	2	285	0	287	0	2	0	0	0	0	0
8	Закон за ДИЗ	ЗДИЗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Закон за квалитет на земјоделски производи	ЗКЗП	0	2	1418	0	1420	0	2	0	0	0	0	0
Вкупно			364	329	7373	103	7805	102	-35	98	4	0	0	102
			945	901	21835	255	22991	373	-44	208	107	42	16	373

V. Обука на инспекторите и административните службеници

Вложувањето во човечките ресурси е најважната инвестиција за одржлив развој на компетентна администрација. Тоа претпоставува развој на соодветни знаења и вештини кај службениците, следење на современите текови во методите на работењето и примена на новините од информатичко - комуникациските технологии.

Со цел подобрувањето на изведбата на администрацијата и стручното усовршување на службениците, Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство до МИОА достави Годишна програма за обука на административните службеници. Планираните предлог обуки по сектори ги предложи раководителот на сектор, по претходна консултација со раководните структури во инспекторатот.

Инспекторите во Државниот инспекторат за земјоделство, имаат право и должност стручно да се оспособуваат за извршување на своите работи и работни задачи во согласност со донесениот, Годишен план за индивидуално стручно усовршување и обука на секој инспектор за 2021 година со архивски број 02-136/5 од 15.09.2020 година и пречистен текст на истата со архивски број 02-439/4 од 04.05.2021 година, **поради донесување на нов закон, како и измени во делокругот на надлежности утврдени согласно одредбите на материјалниот закон.**

Во I-првото полугодие, поради новонастанатата состојба со пандемијата од ковид-19, обуките најчесто беа реализирани преку бесплатната платформа за видео конференции „Zoom Meetings“, каде корисниците (инспекторите /државните службеници), имаа пристап до сите потребни функции за аудио и видео конференции за групна соработка, вклучувајќи: неограничен број на видео состаноци, приватни и групни разговори и онлајн поддршка.

Кај сите учесници вкупно **444 инспектори и административни службеници**, присутни на **вкупно 17 обуки** одржани на **24 настани** (по денови), дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и се постигнаа стратешките основи.

Обуките беа изведувани од страна на именувани обучувачи организирани од разни проекти (професори од Факултет за земјоделски науки и храна и други лица), соодветно на обуките кои се реализирани.

Дополнителна Табела 8 Преглед на реализирани обуки на инспектори и административните службеници во Државниот инспекторат за земјоделство во периодот Јануари-Јуни 2021 година

Реден број	Вкупен број на учесници	Вид на инспектор/ административен службеник	Назив на обуката	Вид на обука (генеричка/специјализирана/други)	Дата/платформа	Извор на финансирање/ организатор (институција или обучувач)
1	1	државен инспектор за земјоделство	Вовед во имплементација на заеднички мерки за пазарна организација	специјализирана обука	20.05.2021 /платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна
2	45	административни службеници/ државен инспектор за земјоделство	Воведување и справување на мерките за заедничко уредување на пазарите	специјализирана обука	06.04.2021 /платформа ZOOM 19.04.2021 /платформа ZOOM 20.04.2021 /платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна ЕУ проект на МЗШВ Професори од Факултет за земјоделски науки и храна
3	3	административни службеници	Годишен план за спречување на корупција	специјализирана обука	03.06.2021 година- Велес	М-р. Цвета Ристовска
4	2	административни службеници	Идентификација и контрола при појава на штетни организми: Шумарство и општа околина (вклучително и урбани површини)	специјализирана обука	24.05.2021 01.06.2021/платформа ZOOM Virtual course - Session 1	DG SANTE "Better training for safer food",
5	56	административни службеници/ државни инспектор за земјоделство/ фитосанитарни инспектори	Квалитет на земјоделски производи и Техники за утврдување на различните сорти на овошје и зеленчук	специјализирана обука	12.04.2021/платформа ZOOM 13.04.2021/ платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна The European Union's IPA/2015/037-097 "Introduction and implementation of Common Market Organization Measures" -предавач Фросина Бабановска Миленковска
6	4	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Контрола на здравје на растенија-Курс 1, сесија 2 за ЕУ карантински режим за растенија во однос на увоз	специјализирана обука	22-30 јуни 2021 година/платформа ZOOM Virtual course - Session 1 26.04.2021 04.05.2021/платформа ZOOM	DG SANTE "Better training for safer food",

Реден број	Вкупен број на учесници	Вид на инспектор/ административен службеник	Назив на обуката	Вид на обука (генеричка/специјализирана/други)	Дата/платформа	Извор на финансирање/ организатор (институција или обучувач)
7	2	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Одржлива употреба на пестициди	специјализирана обука	22-26.04.2021/ платформа ZOOM	DG SANTE "Better training for safer food",
8	35	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Одржлива употреба на пестициди - Програма за работилница - Политики	специјализирана обука	30.03.2021/ платформа ZOOM	Проект ИПА 2015 финансиран од ЕУ:„Подобрено спроведување на законодавството за здравјето на животните, безбедноста на храната и фитосанитарното законодавство и соодветните информативни системи" / AGRICONSULTING- IZSAM IZS Umbria e Marche -повеќе различни предавачи
9	40	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Одржлива употреба на пестициди Програма за работилница - Контроли	специјализирана обука	31.03.2021/ платформа ZOOM	Проект ИПА 2015 финансиран од ЕУ:„Подобрено спроведување на законодавството за здравјето на животните, безбедноста на храната и фитосанитарното законодавство и соодветните информативни системи" / AGRICONSULTING- IZSAM IZS Umbria e Marche -повеќе различни предавачи
10	2	административни службеници	Подготовка за Подготвување на годишни планови за вработување	МИОА	16.06.2021 година Microsoft Teams платформата	Адријана Тодорова
11		државен инспектор за земјоделство	Предизвици на органското производство	специјализирана обука	09.06.2021 /платформа ZOOM	Италијанска Амбасада - Скопје во соработка со ITA - Italian Trade Agency - Скопје и М6 Едукативен центар
12	52	државен инспектор за земјоделство/ државни фитосанитарни инспектори	"Техники за препознавање различни сорти овошје и зеленчук	специјализирана обука	20.05.2021 /платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна The European Union's IPA/2015/037-907 "Introduction and implementation of Common Market Organization Measures" -предавач Фросина Бабановска Миленковска
13	34	административни службеници/ државен инспектор за земјоделство	"Маркетинг стандарди	специјализирана обука	28.04.2021 /платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна

Реден број	Вкупен број на учесници	Вид на инспектор/ административен службеник	Назив на обуката	Вид на обука (генеричка/специјализирана/други)	Дата/платформа	Извор на финансирање/ организатор (институција или обучувач)
14	54	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори/ државен инспектор за земјоделство	Програма за обука на инспектори „Маркетинг стандарди“	специјализирана обука	07.05.2021 /платформа ZOOM 27.04.2021/ платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна The European Union's IPA/2015/037-907 "Introduction and implementation of Common Market Organization Measures" -предавач Фросина Бабановска Миленковска и Стела Виткова
15	34	административни службеници/ државен инспектор за земјоделство	Управување со ризик и промоција на земјоделски производи	специјализирана обука	20.04.2021 /платформа ZOOM	Професори од Факултет за земјоделски науки и храна
16	40	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Workshop program - Controls	специјализирана обука	15.04.2021/ платформа ZOOM	EU funded Project IPA 2015: Improved implementation of animal health, food safety and phytosanitary legislation and corresponding information systems, Implemented by: AGRICONSULTING-IZSAM IZS Umbria e Marche - повеќе различни предавачи
17	40	административни службеници/ државни фитосанитарни инспектори	Workshop program - Policy	специјализирана обука	13.04.2021/ платформа ZOOM	EU funded Project IPA 2015: Improved implementation of animal health, food safety and phytosanitary legislation and corresponding information systems, Implemented by: AGRICONSULTING-IZSAM IZS Umbria e Marche - повеќе различни предавачи
ВКУПНО ДИЗ	444		17 обуки		24 настани	

Евалуација на обуки - Табела 8: Се оценуваат, како **многу корисни и успешни** за намената за која се организирани. Се постигнаа стратешки основи на политиките за управување, координација и развој на човечките ресурси со практични и релевантни показатели за расположливите професионални потенцијали, способности и можности во Државниот инспекторат за земјоделство, на соодветен начин дојде до јакнење и развивање преку обука и стручно усовршување на своите вработени, зајакнување на владеењето на правото.

Во соработка со Инспекцискиот совет, во периодот феврури и мај 2021 година, номинираните обучувачи од Државниот инспекторат за земјоделство: д-р Мери Петреска, Билјана Талевска и Силвана Трбогасова, одржаа обуки за Модул 1- Закон за инспекциски надзор (2-две) и Модул 3 - Законот за прекршоците (2-две) преку ЛМС системот за кандидатите за инспектори од втората и третата сесија.

VI. Буџет и финансирање

Државниот инспекторат не располага со дополнителни средства.

Врз основа на Предлог Буџетот на Република Северна Македонија за 2021 година (Сл. Весник на Р.С.М бр. 307/2020 од 23.12.2020 година), ДИЗ располага со буџет во вкупен износ од 160.738.000,00 денари, од кои за:

Дополнителна Табела 9 Преглед на буџетот на ДИЗ за 2021 година

Категорија ставка (опис)	Вкупно расходи (денари)	Реализација I – полугодие (денари)
плати и надоместоци	100,633,000.00	53,881,000.00
стоки и услуги	43,780,000.00	10,067,000.00
субвенции и трансфери	200,000.00	135,800.00
капитални расходи	16,125,000.00	2,389,000.00
Вкупно	160,738,000.00	66,472,800.00

VII. Меѓународна соработка

Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции.

Државниот инспекторат за земјоделство со своето работење врши сложени, стручно оперативни и аналитички задачи и активности за поддршка на целокупниот процес на ЕУ интеграцијата и преговори за пристапување во делот на инспекторатот:

- Планира и координира реализација и мониторинг на НПАА во делот на инспекторатот и учествува во работни групи во НПАА на следните 3 поглавја
 1. Поглавје 11 - Земјоделство и рурален развој
 2. Поглавје 12 - Безбедност на храна ветеринарство и фитосанитарна политика
 3. Поглавје 13 - Рибарство

- Утврдува надлежности за ЕУ мерки во делот на Инспекторатот,
- Утврдува потреби на превод и ревизија на ЕУ акти и непосредно учествува при изготвување на извештај за прогрес на реализацијата на НПАА во делот на инспекторатот,
- Соработува со останати надворешни институции, ги следи и обработува прашањата што се поврзани со ЕУ интеграцијата,
- Дава мислења по нормативните акти со кои се регулираат прашањата сврзани со ЕУ правни акти,
- Учествува во работни групи за изработка на закони во процесот на апроксимација на ЕУ правни акти и дава стручен придонес во областа.

Фитосанитарната управа, орган во состав на МЗШВ, ја претставува Република Северна Македонија во меѓународните тела, органи и организации од областа на здравјето на растенијата и извршување на други задачи поврзани со здравјето на растенијата утврдени со закон, додека Секторот за инспекциски надзор од областа на фитосанитарна политика ги имплементира и спроведува меѓународните стандарди и фитосанитарни барања на државите.

Во таа насока и оваа година продолжува соработката помеѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација и Државниот инспекторат за земјоделство, согласно Меморандумот за соработка меѓу Федералната служба за ветеринарен и фитосанитарен надзор (Россельхознадзор) на Руската Федерација, Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Република Северна Македонија и Агенцијата за храна и ветеринарство на Република Северна Македонија кој беше потпишан на 4-ти јуни 2015 година.

Исто така, согласно досегашната меѓусебна соработка за оперативна комуникација во однос на аналогното архивско доставување на дневна основа до Россельхознадзор, преку контакт лицето од Република Северна Македонија се доставуваат издадените фитосанитарни сертификати од страна на државните фитосанитарни инспектори на Република Северна Македонија. Во 2018 година се продолжи и со Информатичкиот систем на Argus-Fito модулот за авторизација на фитосанитарните сертификати IS Argus - Fito - Authorization module phytosanitary certificate (Federal Service for Veterinary and Phytosanitary Surveillance Russian Federation 2016 ©), преку кој што се врши потврдување на дневна основа на авторизацијата на фитосанитарните сертификати издадени од фитосанитарните инспектори во Република Северна Македонија.

Интензивната соработка помеѓу земјите членки на ЦЕФТА продолжи и во текот на оваа година и истата се реализираше преку повеќе состаноци на работната група кои редовно се одржуваа преку онлајн платформите со цел олеснување на трговијата со свежо овошје и зеленчук и зајакнување на меѓусебната соработка.

VIII. Други активности на инспекциската служба

VIII.1. Начело на транспарентност и јавност

При вршење на работите Инспекторатот ги почитува начелата на транспарентност и јавност во согласност со закон. На барање на заинтересираните правни и физички лица Инспекторатот е должен да ги достави сите неопходни информации кои би можеле да им бидат од корист, а кои се однесуваат на општата безбедност на крајните корисници и ризикот

по животот и здравјето на луѓето и животните, освен информациите за кои со закон не е дозволен пристап.

Објавена информација - ЈАВЕН ПОВИК | Огласи на **04.01.2021 година** на веб страната на ДИЗ. Врз основа на одредбите од Закон за управување со отпадот.

Објавена информација - ВЕСТИ на **05.01.2021 година** на веб страната на ДИЗ. проф. д-р З. Шапуриќ: Има приговори за нереална проценка на тутунот, половината се одобрени. Откупот на тутунот продолжува, отворени сите пунктови и има интерес за носење на родот, велат од Сојузот на земјоделските здруженија на Македонија. Ова го потврдува и Државниот инспекторат за земјоделство.

Објавена информација - НАСТАНИ на **14.01.2021 година** на веб страната на ДИЗ и на **13.01.2021 година** официјалната фејсбук страна на МЗШВ. Работен состанок со производителите и откупувачите на тутун. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство проф. д-р Зоран Шапуриќ, заедно со Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Арјанит Хоџа, присуствуваше на работен состанокот со производителите и откупувачите на тутун. Постигнат е договор Тунски комбинат Прилеп да ја превземе обврската за откуп на околу 440 тони тутун, кои една од откупните компании не беше во можност да ги откупи.

Објавена информација - ВЕСТИ на **03.02.2021 година** на веб страната на ДИЗ. Прва средба на директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Зоран Шапуриќ со лозари и винарници. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Зоран Шапуриќ, заедно со министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Арјанит Хоџа, денеска во спортската сала "Борис Трајковски" имаше прва средба со лозарите.

Објавена информација - НАСТАНИ на **05.02.2021 година** на официјалната фејсбук страна на МЗШВ (FtteSbSgrpSouaaryetons h5SlnhfsSroS at 3rn:3icbe PMhd). По жалбите на жителите на селото Средно Коњари во врска со уништувањето на плодното земјиште што е дадено под концесија, а мал дел од оваа површина е под надлежност на Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, денеска министерот, Арјанит Хоџа, заедно со директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, Зоран Шапуриќ беа во оваа населено место каде беа известени за ситуацијата на терен. Министерот Хоџа и директорот на ДИЗ, Шапуриќ ги увери жителите на селото Средно Коњари дека доколку концесионерот не ги почитува условите наведени во договорот, тогаш договорот ќе биде раскинат. МЗШВ секогаш ќе биде со граѓаните и нема да дозволи разни злоупотреби од неодговорни лица.

Објавена информација – ВЕСТИ, Некатегоризирано на **15.02.2021 година** на веб страната на ДИЗ и на **16.02.2021 година** официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Денеска, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Арјанит Хоџа, заедно со директорот на Државниот инспекторат за земјоделство Зоран Шапуриќ, одржа работен состанок со претставници на Иницијативниот одбор на незадоволни тутунари и Сојузот на тутунарски здруженија. Состанокот се одржа во Конгресната сала на Спортскиот центар „Борис Трајковски“.

Објавена информација - ВЕСТИ на **16.02.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Владата на Република Северна Македонија на денешната 43 редовна седница ја разгледа и усвои Стратегијата за производство на тутун за период 2021-2027 година, со акционен план.

На **17.02.2021 година**, Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, Зоран Шапуриќ, заедно со министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Арјанит Хоџа, учествуваа на состанокот на Секторската работна група за земјоделство и рурален развој

(Participation on the Meeting of the Sector Working Group for Agriculture and Rural Development (SWG ARD)).

Објавена информација - АКТИВНОСТ на **25.02.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Работна средба на директорот на Државниот инспекторат за земјоделство и Македонската риболовна федерација во просториите на Државниот инспекторат за земјоделство.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на **27.02.2021 година** на официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Во просториите на Државниот инспекторат за земјоделство во име на Државниот инспекторат за земјоделство, директорот на инспекторатот Зоран Шапуриќ го потпиша продолжувањето на Колективен договор со кој се уредуваат, статусот, правата, обврските и одговорностите, во врска со работниот однос на вработените во инспекторатот. Од страна на синдикалната организација договорот го потпиша претседателот на Синдикатот на вработените во Управата, Правосудните органи и Здруженијата на граѓани на Република Северна Македонија, Пецо Грујовски.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на **01.03.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, Зоран Шапуриќ, заедно со Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, Арјанит Хоџа, во Прилеп оддржаа средба со Сојузот на тутунарски здруженија, на која присуствуваа и дел од откупувачите на тутун.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на **05.03.2021 година** на веб страната на ДИЗ и на **09.03.2021 година** официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Езеро Младост порибено со еден тон крупен крап. Здружението на спортски риболовци „Бабуна“ денес изврши порибување на рибниот фонд на река Вардар, езеро Младост и река Црна. Порибувањетово количина од 1,6 тони е во рамките на добиената концесија од Министерството за земјоделство и водостопанство.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на **12.03.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Средба со производителите и откупувачите на зелка од Струмица. Директорот на Државниот инспекторат за земјоделство, Зоран Шапуриќ, заедно со министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство Арјанит Хоџа, остварија средба во Струмица со производителите и откупувачите на зелка.

Објавена информација - ВЕСТИ на **19.03.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Владата на седница ја разгледа и усвои информацијата за состојбите за откуп на тутун од реколта 2020 година и донесе заклучок да му се укаже на Тутунскиот комбинат Прилеп да ги преземе сите активности да се откупат дополнителни 700 тони тутун од вишокот од последната реколта. Владата ги задолжи заменик-претседателот на Владата за економски прашања, министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство и министерот за финансии во рок од 15 дена од Ковид програмата да обезбедат привремена финансиска поддршка за откуп на тутун со рок на враќање 10 декември 2021 година.

Објавена информација - ВЕСТИ на **14.04.2021 година** на веб страната на ДИЗ и официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Интервју на „Зелена берза“ со Зоран Шапуриќ, директор на Државниот инспекторат за земјоделство. Годинава се овозможи откуп на целиот вишок на тутун, односно вкупно 26.948.000 милиони кг тутун, од кои се вишок рекордни околу 4.000.000 кг. Крајна просечна цена, севкупна и на договорениот тутун и на вишокот е 159 денари, а за договорениот откуп околу 165 денари по килограм. Ова значи дека се е откупено и за целиот тутун ќе се добијат субвенции. Исто така, токму поради големиот вишок на тутун издвоени се во буџетот од ковид мерките дополнителни 6 милиони евра за тутунот. Владата

исто така, издвои и 100 милиони денари за откуп на вишокот на тутун на Тутунски комбинат од Прилеп, кој е во доминантна сопственост на државата.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 14.04.2021 година на официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Во заедничка акција на Државниот инспекторат за земјоделство и МВР, во водите на Преспанското езеро беа заплени 85 килограби риба крап и повеќе рибарски мрежи. Рибата и мрежите се предадени во Агенција за управување со одземен имот.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 14.04.2021 година на официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Државниот инспекторат за земјоделство е постојано на терен! Откупот на пролетната зелка периодов се интензивира, цената е засега добра - 30 денари за килограм. Најголем дел од откупената зелка се извезува надвор од државата.

Објавена информација - АКТИВНОСТ на 14.04.2021 година на официјалната фејсбук страна на ДИЗ. Државниот инспекторат за земјоделство секојдневно врши контрола на откупот на рано градинарските производи согласно своите законски надлежности. Во моментов посебно се интензивира откупот на пролетната зелка. Откупната цена за овој период на годинава е добра, 20 денари за кг.

Односи со јавност - АКТИВНОСТ на 30.06.2021 година на веб страната на ДИЗ. Кога земјоделците молчат - имаат добри цени на производите, што вели директорот на ДИЗ, каков беше досегашниот пласман и што може да се очекува. Првиот човек на ДИЗ, Зоран Шпуриќ, во интервју за Агротим не информираше за моменталните активности на инспекторатот, за досегашниот пласман на земјоделските производи како и очекувањата за годинешната реколта од земјоделските култури.

Порталот за електронска комуникација (Е - Барање за извоз на вино) со Државниот инспекторат за земјоделство е наменет за сите правни и физички лица кои до сега остварувале писмена комуникација со Државниот инспекторат за земјоделство, или ќе имаат потреба во иднина. Е - Барање за извоз на вино е дополнителена апликација која, Државниот инспекторат за земјоделство ја става на располагање на сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања за издавање на придружен документ за извоз на вино, производи од винско грозје и производи од вино кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма од областа на Земјоделската инспекција.

Порталот за електронска комуникација (Е - Барање за издавање на уверение за квалитет) со Државниот инспекторат за земјоделство е наменет за сите правни и физички лица кои до сега остварувале писмена комуникација со Државниот инспекторат за земјоделство, или ќе имаат потреба во иднина. Е - Барање за издавање на уверение за квалитет е дополнителена апликација која, Државниот инспекторат за земјоделство ја става на располагање на сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања за издавање на уверение за квалитет - сертификат/придружен документ за производот што се увезува, извезува или пушта во внатрешен промет, кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма.

Како една од институциите кои се вклучени во граничното управување, Државниот инспекторат за земјоделство зема активно учество во проектот за изработка на потребните документи спецификација за идниот National Single Window, едношалтерски систем за гранично управување, преку учество на повеќе интерни состаноци со консултантите од Светска Банка и KGH Customs Services, изработка на документи и преку учество на претставници од ДИЗ во Редовните состаноци на Управувачкиот Комитет и состаноци на Работната група.

Царинската управа на Република Северна Македонија е главен носител и координатор на активностите во овој проект, кој се реализира како компонента во рамките од Проектот за олеснување на трговијата и транспортот во Западен Балкан (Western Balkans Trade and Transport Facilitation Project - WBTTFP), финансиран со заем од Светската Банка. Во рамките на активностите за изработка на блупринт, завршена е анализата на законите, утврдени се анализите на тековната состојба и проблемите и изработка на новиот модел на NSW, препорачан е нов бизнис процесен модел, функционална и техничка архитектура, како и детална техничка спецификација за развој и имплементација на системот с еизработени и се чека на нивно финално усвојување, со цел истите да бидат кроистени во идниот период за развој на наведениот систем.

Претставки и предлози и слободен пристап до информации

Согласно законската обврска од Законот за постапување по претставки и предлози, информација до Министерство за информатичко опшество за постапување по претставки и предлози за вкупно 116 (52 – усмени, 59 – писмени и 5 – електронски), поднесени од страна на вкупно 72 физички лица, 15 правни лица, 4 други лица и 25 анонимни лица. По сите претставки и предлози е постапено од страна на Државниот инспекторат за земјоделство.

До Државниот инспекторат за земјоделство во извештајниот период (Јануари-Јуни 2021 година) има поднесено 3 - три барања за информации од јавен карактер, на кои позитивно е одговорено. Од страна на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер до Државниот инспекторат за земјоделство нема вложено, усвоено ниту една жалба и исто така нема ни одбиено или отфрлено ниту една жалба и нема ниту еден случај на молчење на Комисијата. Во овој период, исто така нема барања за поведување прекршочна постапка и изречени прекршочни санкции. Нема поведени управни спорови против конечна одлука на Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

VIII.2. Односи со медиумите

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во текот на 2021 година се одржани повеќе средби со институции (директори, градоначалници на општини, владини лица и др.) и граѓани со цел да им се помогне на граѓаните во остварување и заштита на нивните права од областа на земјоделството, редовно се одржуваа отворени средби на инспекторатот во повеќе населени места во државата. Воедно од страна на инспекторатот редовно беа доставувани соопштенија до медиумите и истите беа објавувани во дневните информативни изданија како и на повеќе интернет портали.

Државниот инспекторат за земјоделство на својата веб страна www.diz.gov.mk започнувајќи од 01.02.2018 година го стави на располагање порталот за електронска комуникација (Е - фитосанитарни барања/пријави) наменет за сите надворешни корисници со цел да им овозможи да подигнуваат најразлични видови на барања/пријави за издавање на фитосанитарен сертификат за извоз/реекспорт/пасош за растенија (замена на пасош на растенија) и фитосанитарен преглед на пратки растенија, растителни производи и други објекти и предмети, производи за заштита на растенија и ѓубрива при увоз/транзит кои се издаваат од страна на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма во областа на Фитосанитарната инспекциски.

Во рамките на работењето на Државниот инспекторат за земјоделство функционира и **EXIM системот - едношалтерски систем за дозволи за увоз, извоз и транзит на стоки и тарифни квоти**, (www.exim.gov.mk), проект на Владата на Република Северна Македонија, и

истиот овозможува одобрување на поднесените барања за дозволи и издавање на дозволите од извршените контроли на пратките.

Од страна на Државниот инспекторат за земјоделство при спроведување на постапката за одобрување на барање за увоз се издава **лиценца 1005 - Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри при увоз на пратки од растително потекло и лиценца 1009** - Влезен документ за репродуктивни животни и приплоден материјал при увозна постапка.

Државниот инспекторат за земјоделство како институции од јавниот сектор податоците кои ги создаваат во остварувањето на своите надлежности во 2018 година започна да ги објавува во формат на отворени податоци организирани во посебни податочни сетови на порталот за отворени податоци <https://data.gov.mk/> на Владата на Република Северна Македонија.

Државниот инспекторат за земјоделство има плодна и многу важна соработка со здруженијата на земјоделците и истата продолжува со тоа што ги охрабри преку „Известување“ на 02.03.2018 година на веб страна, да ги пријават сознанија од теренот за неправилности (недозволена трговија со семенски и саден материјал, шверц на производи за заштита на растенијата, незаконски увоз или трговија со земјоделски производи, неправилности при откупот на земјоделските производи и сл.) на бесплатниот телефонски број (0800 11 000) или на телефонскиот број 02/3121462 - Државен инспекторат за земјоделство.

Широката јавност мора да верува во реформите на самиот инспекциски ситем "Реформирани инспекции за поквалитетно работење". Затоа при секоја интеракција со било која целна група, целта е да се биде јасен во пренесување на следните пораки:

- Инспекторите/ Инспекторатот се посветени и одговорно работат да ги заштитат правата на граѓаните, бизнис секторот, како и почитување на правото.
- Инспекторите се транспарентни.
- Инспекторите имаат одговорност да постапуваат совесно.
- Реформите го подобрија секојдневното живеење на граѓаните, како и условите за работата на бизнис заедницата.

VIII.3. Интернет страница

Информации поврзани со и за работата на Државниот инспекторат за земјоделство во електронска форма на граѓаните им се достапни на страната (<http://diz.gov.mk>). Страната редовно се ажурира со податоци и информации во врска со работењето на Инспекциската служба.

Државен инспекторат за земјоделство, ја активира својата официјалната фејсбук страна на <https://www.facebook.com/profile.php?id=100011346702871>, на која граѓаните ќе можат да се информираат за тековното работење на Инспекторатот, преку отворена и конструктивна комуникација, да ги споделуваат своите коментари, идеи и прашања. Оваа страна има за цел навремено и транспарентно да ги информира граѓаните за активностите на Државен инспекторат за земјоделство и за корисните информации и услуги кои ги обезбедува институцијата за граѓаните.

VIII.4. Употреба и надградби на ИТ системите

Државните фитосанитарни инспектори користат софтвер таканаречен „Главен информативен систем за гранична фитосанитарна инспекција“ кој се користи за електронска евиденција на пратки од увоз, реекспорт, транзит и извоз. Во текот на овој период наведениот систем е во фаза на надградба, а имплементацијата на новиот се систем ќе започне во текот на јули 2021 година.

Исто така во рамките на ЕУ ИПА проектот: Подобрена имплементација на здравјето на животните, безбедноста на храната и фитосанитарно законодавство и соодветни информациски системи, во изминатиот период изработен е модул за работа на фитосанитарните инспектори со цел олеснување на работата на секторот, полесна размена на информации, складирање на инспекциските акт, како и обработка на расположливите податоци. Истиот ќе започне да се имплементира во текот на втората половина на 2021 година.

Во месец декември 2020 година е направена адаптивна надградба на официјалана веб страна (<http://diz.gov.mk>), а во тек е адаптивна надградба на „Главен информативен систем за гранична фитосанитарна инспекција“.

VIII.5. Иновации во работењето, унапредување и воведување на интерни процедури во инспекциската служба

Започната е примената на интерна процедура за работа на рибочуварите во одделението за физичка заштита на риболовни води (арх. бр. 01-549/1 од 18.06.2020 година).

Во соработката со консултантска агенција ЕПИ ЦЕНТАР Интернационал - Партнерство за подобра бизнис регулатива, изготвените **16- листи за проверка** за поедини закони од областа на земјоделството, согласно член 70 од ЗИН, објавени на следниот линк: <https://diz.gov.mk/dokumenti/obrazci-tarifnici/> и започната е примената на истите.

Тековните прирачници и протоколи за Државните фитосанитарни инспектори се донесени и тоа:

- 19 Survey Protocols - Протоколи за посебен надзор над одредени штетници (19) и
- Survey ID Cards карти за околу 46 штетници се изработени, а се изготвуваат во соработка со ИПА проект.

Активни упатства, прашалници, прирачници не се донесени сеуште, но истите се во финална фаза за одобрување и превод:

- Стандардни, оперативни процедури за фитосанитарната инспекција во соработка со Светска Банка,
- Драфт верзија на Прирачник за контрола на квалитет на свежо овошје и зеленчук проект со ИПА;
- Каталог за штетни организми за имплементација на Мониторинг програмите на фитосанитарна инспекција а се изготвуваат во соработка со ИПА проект.

VIII.6. Соработка со други инспекциски служби и државни институции

Државниот инспекторат за земјоделство заради широкиот спектар на разнородни законски овластувања и надлежности при своето работење соработува со следните институции: Царинска управа на Република Северна Македонија, Министерство за внатрешни работи – МВР, Национален координативен центар за гранично управување – НКЦГУ, Агенција за храна и ветеринарство – АХВ, Централен регистар на Република Македонија, Управа за јавни приходи – УЈП, Државен инспекторат за животна средина и природа – ДИЖС, АВРМ-Агенција за вработување на Република Северна Македонија, Финансиска полиција и др.

Државниот инспекторат за земјоделство има потпишано меморандуми за соработка со Агенцијата за храна и ветеринарство, Царинската управа на Република Северна Македонија со Централен регистар, АВРМ и размената на податоци помеѓу овие институции е по потреба. Посебни пропишани методологии, заеднички системи кои ги поврзуваат во нивното работење во моментот нема, а кои се многу важни за понатамошното работење на Инспекциската служба.

VIII.7. Соработка со бизнис заедницата и здруженија на потрошувачите

Државниот инспекторат за земјоделство согласно начелата од Законот за инспекциски надзор првенствено делува превентивно со својата функција и секогаш е отворен за соработка со голем број на земјоделски здруженија и невладини организации како Здруженијата на тутунопроизводителите, Федерација на фармери на Република Северна Македонија, Здруженија на оризопроизводители, Групацијата на мелничко пекарската индустрија, Стопанската комора на Македонија, Здружение на лозаро производители и други.

Инспекторатот ќе продолжи да гради партнерски однос со бизнис заедницата и севкупна мисија на подобрување на работењето на бизнисите со предлог конструкција **"Инспекцијата го подобрува Вашето работење"** или **"Инспекторите работат во Ваша полза"**. Вработените во Инспекторатот, ќе имаат професионален пристап со високо ниво на исполнување на задачите со предлог конструкција **"Професионални инспектори за професионални бизниси и институции"**.

VIII.8. Соработка со образовни и научни институции

Државниот инспекторат за земјоделство е во континуирана соработка со образовните и научните институции од областа на земјоделството како Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, Земјоделски факултет во Штип, Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје и други.

VIII.9. Проекти

Со проектите финансирани од Светска Банка и ИПА, ќе се овозможи подобрување на системите за анализа на ризик како и проценка на ефективноста на работењето на инспекциските служби преку изработените: прирачници, протоколи, стандардни оперативни процедури. Приказ на тековни проекти:

- ИПА 2015 сервис проект „Подобрување на спроведувањето на законодавството за здравствена заштита на животните, безбедноста на храна и фитосанитарното законодавство и соодветните информативни системи“, во фаза на реализација,
- „Global TFSP, The Global Trade Facilitation Support Program (TFSP)“, Светска банка во фаза на реализација и
- IPA сервис проект „Воведување и имплементација на Заедничко уредување на пазарите“ во фаза на реализација (декември 2018 - јули 2021 година).

IX. Заклучоци и препораки

Со примена на новиот концепт на инспекциски надзор преку планирање врз основа на процена на ризик и воедначено вршење на инспекцискиот надзор, се постигна поголема транспарентност, предвидливост и правна сигурност за субјектите на надзор.

Општата оценка на реализација на зацртаните програмски цели и задачи, е на **високо ниво на нивно исполнување, квалитетно, ефективно, ефикасно почитувањето на роковите, придонесот кон остварување на зацртаните цели и планови во поглед на годишната програма за работа на институцијата и покажа посветеноста и ангажираноста во планирањето и остварувањето на резултатите, работната етика и дисциплина** и покрај новонастанатата состојба во 2021 година.

Во I-првото полугодие, поради новонастанатата состојба со пандемијата од ковид-19, обуките се реализирани преку бесплатна платформа за видео конференции „Zoom Meetings“, каде корисниците (инспекторите/државните службеници), имаа пристап до сите потребни функции за аудио и видео конференции за групна соработка, вклучувајќи: неограничен број на видео состаноци, приватни и групни разговори и онлајн поддршка.

Обуките беа изведувани од страна на именувани обучувачи, кои поседуваа соодветно искуство и знаење. Кај сите вкупно 444 учесници (инспектори и административни службеници) присутни на 24 настани (вкупно 17 обуки), дојде до надградување на основните компетенции и вештини особено кај инспекторите, со што се овозможи постигнување на високи перформанси и помош во нивниот професионален развој и се постигнаа стратешките основи.

Државниот инспекторат за земјоделство, во извештајниот период, внимаваше да не се наруши редовното и нормалното функционирање на институцијата и динамиката на вршење на инспекциските надзори ја прилагоди на состојбата според ресурсите, почитувајќи ги превентивните мерки за заштита, кои ги носеше Владата на Република Северна Македонија за спречување на ширењето на вирусот КОВИД 19, а се со цел да се одговори на работните задачи и доследно и навремено спроведување на обврските на инспекторатот во врска со законите кои се во негова надлежност.

Препораки за решавање на проблемите со кои се соочува инспекциската служба и неможност за преземање на мерки по законите се следните:

- Управување со ризици
 - потреба за отпочнување на процес на воведување на меѓународниот стандард ISO 31000:2009 Управување со ризици принципи и насоки,
 - потреба од воспоставување на електронски систем за планирање на инспекциски надзори врз основа на проценка на ризик.

- Организација и раководење
 - Надлежности, - колизија меѓу сродни закони
 - Состојба со човечки ресурси - старосната граница на инспекторите и неможност за нови вработување за млади кадри.
- Инспекциски надзор
 - потребно е да се изврши целосна усогласеност, поедноставување и хармонизација на материјалните закони со Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците,
 - употреба на листите за проверка при вршењето на инспекциски надзори со цел унифицирање на постапката,
 - започнување со работа и спроведување на дигиталната платформа „е-инспектор“ - електронскиот систем за инспекциски надзор, кој ќе нуди подобро планирање и менаџирање на ризикот на инспекцискиот надзор и подобрена ефикасност, транспарентност и одговорност во работата на инспекторите,
 - воспоставување на јасна законска и институционална рамка преку целосен и инклузивен процес на идентификација и промена на неефикасното и неконзистентното законодавство, како и судирот на надлежности во законите и прописите,
 - недоволни средства за водење на електронска архива,
 - недостаток на опрема за спроведување на инспекциски надзор (и покрај обезбедени финансиски средства, како последица на сложени процедури за јавна набавка неколку пати по ред не се успева да се набави истата),
 - сопствен информатички систем за евиденција на пратки (увоз, извоз, реекспорт),
 - немање пристап до повеќе регистри кои се водат во МЗШВ, со посебен акцент на Фарм регистарот, а овој регистар е неопходен за утврдување на субјекти на инспекциски надзор за здравјето на растенијата, како и правилна употреба на производи за заштита на растенијата,
 - непостоење на главна база на податоци за идентификување на недостатоци пред да се настапи на терен: податоци од регистрите на МЗШВ, Ц.Р, АВРСМ, надлежни институции (издадени решенија за работа од областа по која постапува инспекторот), дали претходела инспекциска мерка кај субјектот или прекршочна-кривична постапка, како и тоа дали претходно бил друг инспектор и што утврдил, како би можел следниот да постапи по друга одредба во законот со цел вклучување на субјектот во правниот систем,
 - воведување на еден систем база на податоци која ќе се полни тековно со потребните информации а со кои нема дополнително да се задолжува инспекторот да доставува извештаи и планови,
 - потреба за отпочнување на процес на воведување на меѓународниот стандард ISO 9001:2015 Системи за менаџмент со квалитет,
 - потреба за воспоставување на систем за електронска поделба на предмети (документ менаџмент систем – ДМС),
 - потреба од размена на искуства при постапување на инспекторите - работилници (во организацијата и меѓу институционално - со други инспекциски служби),
 - потреба за поголема автоматизација и синхронизација на обработката на податоците и анализата и

- потреба од воспоставување на внатрешни стандардни оперативни процедури за унифицираност во работењето при преземање дејства и постапување.
- Обука на инспекторите и административните службеници.
 - За ефективно и ефикасно спроведување на промените кои произлегуваат од законите по кои постапуваат инспекторите, потребно е единствен систем за обуки и стручно усовршување на инспекторите, кој ќе се спроведуваат врз основа на соодветно развиена Стратегија, која ќе биде основа за развој на соодветни и структурирани програми за обука, кои ќе се спроведуваат континуирано, преку софтверско решение за е-обуки.
- Буџет и финансирање
 - Буџетско ограничување во однос на спроведување на годишниот план за стручно усовршување.
- Меѓународна соработка
 - Инспекторатот во рамките на своето работење, со цел полесно приближување кон ЕУ соработува со внатрешните и надворешните институции кои ги покриваат областите кои ги третира, за што има склучено и меморандуми за соработка со голем број институции.
- Други активности на инспекциската служба
 - Употреба и надградби на ИТ системите. Државниот инспекторат за земјоделство има потреба од софтверската апликација која треба да овозможи автоматизирање на деловните процеси и работните активности на инспекторите и да ги поврзе и обедини работните процеси од Државните инспектори за земјоделство и Државните фитосанитарни инспектори (граничната и внатрешната фитосанитарна инспекција) за да се оствари целина на ниво на Државниот инспекторат за земјоделство. Ова софтверската апликација треба да ги опфаќа сите деловни процеси кои се одвиваат во ДИЗ и да овозможи структурално да биде компатибилна со барањата на Инспекцискиот совет (РЕГ-6-РИИ), Законот за општа управна постапка, Уписникот за предметите од првостепена инспекциска постапка (ИП1) и други позитивни законски прописи. На тој начин ќе се овозможи комплетна поврзаност на процесите и активностите во рамките на ДИЗ и поедноставување, олеснување на работата на директните корисници, при евиденција на контролите и при изготвување на извештаи на сите нивоа.

Заложбата на Државниот инспекторат за земјоделство за навремено, квалитетно, ефикасно вршење на инспекциските надзори со цел почитување на законските прописи ќе продолжи.

Изработувач:

Одделение за физичка заштита на риболовни води

- **д-р Мери Петреска**, Раководител на одделение

Приматели следните организациони единици во Инспекторатот:

- Сектор за инспекциски надзор од областа на рибарството со аквакултурата, сточарството, пчеларството, земјишната политика со поделско производство;
- Сектор за инспекциски надзор од областа на семе, саден материјал, производи за заштита на растенија, квалитет и безбедност на губриња, биостимулатори и подобрувачи на својствата на почвата, цвеќе, генетски модифицирани организми и вино со лозарство;

- Сектор за инспекциски надзор од областа на земјоделството и руралниот развој, органско производство, тутун и тутунски производи и квалитет на земјоделски производи;
- Сектор за инспекциски надзор од областа на фитосанитарната политика;
- Сектор за проекти и административна поддршка на директорот;
- Сектор за логистика и техничка поддршка, правни работи, планирање и обработка на податоци и
- Одделение за управување со човечки ресурси